

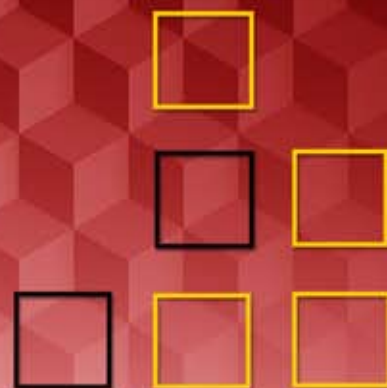

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

Аналіз виконання бюджету
за січень - березень 2015 року

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2015 року

Бюджетний моніторинг

Видання підготовлено Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД)
у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження»
за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США
з міжнародного розвитку (USAID)

СЕРІЯ КНИГ «БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ»

Серія видається Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Головна мета проекту полягає у підвищенні результативності та прозорості використання бюджетних коштів шляхом запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, а також надання допомоги містам у впровадженні ефективної системи моніторингу енергетичних видатків.

www.ibser.org.ua

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2015 року

Видання створене та впорядковане фахівцями ІБСЕД:

Зубенко В. В. – Генеральний директор

Самчинська І. В. – заступник Генерального директора

Рудик А. Ю. – директор Департаменту податкової політики та моніторингу

Шаповал Т. А. – директор Департаменту методології та навчальних програм

Корнієнко А. І. – заступник директора Департаменту методології та навчальних програм

Шаповал М. В. – старший економіст Департаменту фінансової політики

Гринь А. В. – старший консультант з економічних питань

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2015 року /
[Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2015. – 72 с.

Від видавця:

Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Усі права на це видання захищені. Використання матеріалів моніторингу має бути узгоджено з фахівцями ІБСЕД.

© USAID, 2015

© ІБСЕД, 2015

ЗМІСТ

Стислий виклад основних положень	9
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ЛЮТИЙ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ	12
1.1. Дохідна частина державного бюджету	12
1.2. Видаткова частина державного бюджету та бюджетний процес.....	12
1.3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ	15
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ	21
3.1. Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2015 року	21
3.2. Фінансування державного бюджету та державний борг за січень – березень 2015 року	30
3.3. Аналіз видатків і кредитування зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2015 року	35
3.4. Виконання місцевих бюджетів за січень – березень 2015 року	45
Додаток А. Видатки державного бюджету за січень – березень 2011–2015 років за програмною класифікацією	65
Додаток Б. Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за січень – березень 2015 року	71

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1	Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за січень – березень 2013–2015 років	18
Таблиця 3.1.1	Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у січні – березні 2012–2015 років.....	21
Таблиця 3.1.2	Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – березні 2013–2015 років	23
Таблиця 3.2.1	Показники фінансування дефіциту державного бюджету за січень – березень 2011–2015 років	30
Таблиця 3.2.2	Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – березень 2013–2015 років.....	33
Таблиця 3.3.1	Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2015 років	35
Таблиця 3.3.2	Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2015 років порівняно з попереднім періодом	38
Таблиця 3.3.3	Видатки державного бюджету за січень – березень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	40
Таблиця 3.3.4	Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами) за січень – березень 2013–2015 років у розрізі економічної класифікації	41
Таблиця 3.3.5	Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – березень 2013–2015 років	43
Таблиця 3.4.1	Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2013–2015 років.....	45
Таблиця 3.4.2	Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – березень 2013–2015 років.....	53
Таблиця 3.4.3	Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2013–2015 років	58

ПЕРЕЛІК ГРАФІКІВ

Графік 2.1	Індекси цін у 2012–2015 роках	16
Графік 3.1.1	Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету у 2010–2015 роках	22
Графік 3.1.2	Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2010–2015 роках	24
Графік 3.1.3	Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках	25
Графік 3.2.1	Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – березні 2008–2015 років	32
Графік 3.3.1	Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2010–2015 роках	36
Графік 3.3.2	Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років.....	37
Графік 3.3.3	Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2010–2015 років.....	39
Графік 3.4.1	Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2010–2015 роках.....	46
Графік 3.4.2	Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів за 2010–2015 роки	55
Графік 3.4.3	Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років	60

ПЕРЕЛІК ДІАГРАМ

Діаграма 2.1	Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за січень – березень 2013–2015 років.....	16
Діаграма 2.2	Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2014–2015 років.....	19
Діаграма 2.3	Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2014–2015 років	19
Діаграма 3.1.1	Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – березні 2014–2015 років.....	24
Діаграма 3.1.2	Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість та відшкодувань податку з бюджету в 2014–2015 роках.....	25
Діаграма 3.1.3	Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за січень – березень 2014–2015 років	26
Діаграма 3.1.4	Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за січень – березень 2014–2015 років	27
Діаграма 3.1.5	Структура неподаткових надходжень до державного бюджету за січень – березень 2013–2015 років	28
Діаграма 3.1.6	Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – березень 2013–2015 років	29
Діаграма 3.2.1	Основні показники виконання Державного бюджету України за січень – березень 2010–2015 років	30
Діаграма 3.2.2	Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – березень 2009–2014 років	32
Діаграма 3.2.3	Структура джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за січень – березень 2015 року	33
Діаграма 3.2.4	Структура державного боргу за січень – березень 2014–2015 років	34
Діаграма 3.3.1	Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років	36
Діаграма 3.3.2	Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації.....	39
Діаграма 3.3.3	Структура видатків державного бюджету за січень – березень 2014–2015 років у розрізі економічної класифікації.....	42
Діаграма 3.4.1	Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років.....	45
Діаграма 3.4.2	Структура доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2015 років.....	46
Діаграма 3.4.3	Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб за січень – березень 2010–2015 років	47
Діаграма 3.4.4	Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за січень – березень 2010–2015 років.....	48

Діаграма 3.4.5	Динаміка надходжень плати за землю за січень – березень 2010–2015 років.....	48
Діаграма 3.4.6	Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – березень 2010–2015 років.....	49
Діаграма 3.4.7	Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – березень 2010–2015 років.....	49
Діаграма 3.4.8	Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за січень – березень 2010–2015 років.....	50
Діаграма 3.4.9	Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років.....	51
Діаграма 3.4.10	Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2010–2015 років.....	51
Діаграма 3.4.11	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2014 року.....	52
Діаграма 3.4.12	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2015 року.....	52
Діаграма 3.4.13	Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років.....	53
Діаграма 3.4.14	Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за січень – березень 2014–2015 років.....	54
Діаграма 3.4.15	Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років.....	56
Діаграма 3.4.16	Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – березень 2014–2015 років.....	56
Діаграма 3.4.17	Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років.....	57
Діаграма 3.4.18	Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років.....	58
Діаграма 3.4.19	Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2010–2015 років.....	59
Діаграма 3.4.20	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2014 року.....	61
Діаграма 3.4.21	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015 року.....	61
Діаграма 3.4.22	Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2010–2015 років.....	64

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Вашій увазі пропонується періодичне видання «Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету», підготовлене експертами Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках виконання проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження» (USAID).

Матеріали моніторингу ґрунтуються на офіційній звітності Державної казначейської служби України, інформації Державної служби статистики України, даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та відомостей інших офіційних джерел.

У цьому виданні традиційно наведено стислий огляд змін, що відбулися в законодавчій базі, охарактеризовано основні макроекономічні показники. Детально проаналізовано підсумки виконання зведеного, державного та місцевих бюджетів, що дало змогу визначити вплив на їх стан ухвалених фінансових рішень. Особлива увага приділена оцінці виконання місцевих бюджетів як головного фінансового механізму забезпечення населення соціальними послугами та гарантіями.

Макроекономічна ситуація у I кварталі 2015 року продовжувала бути несприятливою. Реальний ВВП порівняно з відповідним показником 2014 року (у постійних цінах 2010 року) зменшився на 17,6 в. п.¹. Водночас у країнах Європейського Союзу (ЄС-28) відбулося зростання реального ВВП на 1,5 %, у країнах Єврозони – на 1,0 %.²

Номінальний ВВП у I кварталі 2015 року склав 367,6 млрд грн, що на 54,6 млрд грн, або на 11,7%, більше, ніж у попередньому році. Це становить лише 21,1 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2015 рік.

Продовжувалася тенденція до зменшення обсягів промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції становив 78,7 % порівняно з 95,6 % у відповідному періоді 2014 року. В січні – березні 2015 року обсяги виробництва за більшістю галузей продовжили скорочуватися, насамперед це стосується металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів.

Зріс індекс споживчих цін, який становив 120,3 % проти 103,0 % у відповідному періоді 2014 року. За аналізований період ціни зросли на всі товари і послуги.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу України у I кварталі 2015 році було позитивним та склало 1,5 млрд. дол. США, тоді як за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо було більшим на 11,8% і складало – 1,7 млрд. дол. США

Номінальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника у I кварталі 2015 року склала 3 641,0 грн і зросла на 11,6 % щодо показника попереднього року.

Реальна заробітна плата за січень – березень 2015 року скоротилась на 6,5 % (за відповідний період 2014 року зростання становило 8,2 %).

Номінальні показники **дохідної частини зведеного та державного бюджету** показали впевнене зростання порівняно з аналогічними показниками попереднього року. Так, згідно з офіційними даними, надходження зведеного бюджету у I кварталі 2015 року склали 140,3 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 28,0 млрд грн, або на 25,0 %. Рівень виконання становить 23,8 % від річного планового показника. Виконання доходів Державного бюджету України становило 112,5 млрд грн, що на 24,3 млрд грн, або на 27,5 %, більше відповідного показника попереднього року.

¹ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² <http://ec.europa.eu/eurostat>

Основним чинником збільшення бюджетних надходжень стало зростання надходжень податку на додану вартість на 15,3 млрд грн, або на 55,4 % порівняно з аналогічним періодом попереднього року. При цьому у вказаному періоді збільшилися й обсяги відшкодування податку з бюджету на 34,7 % до 12,0 млрд грн. Відбулося також суттєве зростання надходжень з такого джерела, як «Плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України», що пов'язано з продажем мобільним операторам ліцензій на 3G зв'язок на суму 6,0 млрд грн.

Доходи місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 27,8 млрд грн, що на 14,0 %, або на 7,4 млрд грн, більше за відповідний показник попереднього року. Рівень виконання плану доходів, затвердженого місцевими радами, склав 32,7 %.

Номінальний обсяг податкових надходжень фактично лишився на минулорічному рівні – 20,6 млрд грн. Відсутність збільшення обсягів цієї категорії надходжень пов'язана з частковим зарахуванням податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету (у розмірі 25 % податку на відповідній території України та у розмірі 60 % – на території міста Києва).

Попри цей перерозподіл є підстави очікувати – вперше за останні 7 років – перевиконання річного плану, зокрема з огляду на високий рівень виконання плану саме податкових надходжень, який становив 29,3 %. Причому перевиконання річного плану є вірогідним за всіма основними податковими джерелами наповнення місцевих бюджетів.

Традиційно найбільший темп приросту серед джерел надходжень місцевих бюджетів демонструє єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва, обсяг якого становить 2,4 млрд грн, що на 25,2 % більше за показник січня – березня 2014 року. Варто відмітити, що таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості платників цього податку – фізичних осіб та суб'єктів малого підприємництва.

Обсяг бюджету розвитку місцевих бюджетів скоротився на 19,2 %, що пов'язано з виключенням з переліку джерел його наповнення єдиного податку, який у січні – березні 2014 року становив 76,5 % усіх надходжень бюджету розвитку. Відтак, наразі основним джерелом наповнення бюджету розвитку стали кошти, одержані із загального фонду бюджету, а це означає відсутність у бюджеті розвитку бодай одного стабільного і невичерпного джерела надходжень.

Видатки зведеного бюджету за I квартал 2015 року становили 126,0 млрд грн. Рівень виконання плану видатків зведеного бюджету збільшився порівняно з минулим роком на 1,0 в. п. і склав 20,0 %.

Темпи приросту видатків зведеного бюджету становили 12,9 %, що на 13,3 в. п. більше минулорічного показника. Однак цього року вони не перевищували темп приросту ВВП, який суттєво збільшився та склав 17,4 %. Зважаючи на це, частка видатків зведеного бюджету у ВВП зменшилася порівняно з минулорічним показником на 1,4 в. п. та становила 34,3 %. Також відмічається зменшення частки видатків соціального спрямування щодо показників попереднього року в усіх бюджетах; так, по зведеному бюджету вона склала 59,8 % проти 67,2 %.

Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася порівняно з показником січня – березня 2014 року та склала 41,7 %.

Видатки державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів виконані у сумі 108,8 млрд грн, що становить 19,1 % річного планового показника. Збільшення видатків порівняно з аналогічним періодом минулого року склало майже 16,0 млрд грн, або 17,2 %.

Упродовж I кварталу 2015 року найкраще фінансувалися видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (23,8 % річного планового обсягу), освіту (20,7 %). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство (0,1 %), духовний та фізичний розвиток (11,2 %) і охорону здоров'я (11,7 %).

У структурі видатків у цілому зберігаються тенденції минулих років. Так, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (32,4 %), однак вона менша (на 1,7 в. п.) за показник попереднього року.

Частка поточних видатків майже не зросла (на 0,04 в. п., до 99,2 %), що відбулося за рахунок зменшення видатків на оплату праці працівників бюджетних установ на 7,6 в. п. до 4,6 % та видатків на виплату пенсій і допомог – на 4,7 в. п. до 18,0 %. Збільшилася на 9,8 в. п. частка на інших поточних трансфертів, на них припадало 20,1 % усіх видатків державного бюджету. На поточні трансферти органам державного управління інших рівнів спрямовано 32,4 % усіх видатків бюджету, поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення – 19,3 %, обслуговування боргових зобов'язань – 16,4 %. Знизилася до 77,9 % частка захищених статей видатків державного бюджету, що менше відповідного показника 2014 року на 6,4 в. п. Це в першу чергу пов'язано з проведенням антитерористичної операції та тимчасовою окупацією окремих територій.

При цьому дещо збільшилися як обсяг, так і рівень виконання капітальних видатків. Так, вони становили 0,9 млрд грн, що на 99,4 млн грн, або на 12,5 %, більше, ніж у січні – березні 2014 року. Рівень їх виконання збільшився на 2,2 в. п. і склав 5,2 %. Частка капітальних видатків постійно зменшується, таке скорочення передусім пов'язано зі зменшенням видатків на капітальні трансферти. Ці видатки склали 0,3 млрд грн порівняно з 0,6 млрд грн у I кварталі 2014 року.

Видатки місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) зросли на 4,2 % та становили 53,3 млрд грн. Рівень виконання плану січня – березня, затвердженого місцевими радами, склав 21,8 %. Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовано у соціально-культурну сферу. Водночас у I кварталі 2015 року мало місце зростання видатків на економічну діяльність (+104,2 %). Також відбулось суттєве збільшення видатків на охорону здоров'я. Зазначене відбулося через зростання видатків бюджету м. Київ, спричинене проведенням операцій з обліку землі, на якій розташовані медичні заклади міста. Такі операції одночасно відображаються як доходи (за власними надходженнями бюджетних установ) і як проведені видатки. За рахунок цього обсяги фактичних надходжень і видатків місцевих бюджетів було збільшено на понад 3,0 млрд грн.

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями традиційно є найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів. Водночас порівняно з минулим роком вона зменшилась і становила 39,4 %. При цьому обсяги цих видатків зменшилися на 1,7 млрд грн, або на 7,6 %, та склали майже 21,0 млрд грн. У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 47,6 млрд грн, що на 5,1 % менше, ніж за I квартал 2014 року. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 5,7 млрд грн, їх обсяги підвищилися на 4,7 млрд грн, або у 5,7 раза. На їх зростання також вплинуло проведення облікових операцій з землею у м. Київ.

Профіцит державного бюджету склав 4,2 млрд грн при граничному розмірі дефіциту, визначеному Законом про Державний бюджет України на 2015 рік, у сумі 75,8 млрд грн. У січні – березні 2014 року мав місце дефіцит сумі 4,1 млрд грн.

Запозичення до державного бюджету здійснені у розмірі 91,0 млрд грн (22,9 % від річного плану). Внутрішні запозичення здійснено у сумі 33,6 млрд грн, або 30,5 % річного планового обсягу, зовнішні – у сумі 57,4 млрд грн, або 20,0 %. **Погашення державного боргу** становило 34,3 млрд грн, що складає 13,6 % річного планового обсягу. З них погашення внутрішнього боргу – 29,6 млрд грн, або 23,1 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 4,7 млрд грн, або 3,8 %. Порівняно з аналогічним періодом минулого року спостерігалось збільшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу, що може спричинити посилення боргового навантаження на бюджет у майбутньому.

За даними Державної казначейської служби України, **обсяг позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів** за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка склав 0,9 млрд грн, що на 83,4 % менше, ніж аналогічний показник 2014 року.

Надходження від приватизації державного майна виконані у сумі 0,1 млрд грн, або 0,6 % річного плану. За січень – березень 2014 року такі надходження становили 0,05 млрд грн, або 0,3 % від річного плану.

Залишки бюджетних коштів на кінець березня 2015 року становили 88,3 млрд грн і збільшилися з початку року на 51,2 млрд грн, або у 2,4 раза. Для порівняння: за результатами виконання бюджету у січні – березні 2014 році залишки збільшилися порівняно з початком року на 3,9 млрд грн, або на 12,7 %.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ЛЮТИЙ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

1.1. ДОХІДНА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД 12.05.2015 № 381

Законом України від 12 травня 2015 року № 381 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо військового збору» виключено з переліку об'єктів оподаткування військовим збором операцій з валютними цінностями з метою вільного обігу валютних цінностей в Україні.

Втрати від скасування даного виду збору для бюджету будуть незначними.

Закон набув чинності з 11 червня 2015 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД 22.05.2015 № 482

Законом України від 22 травня 2015 року № 482 внесені зміни до Податкового кодексу України, згідно з якими звільняються від оподаткування податком на прибуток юридичних осіб та податком на доходи фізичних осіб доходи, отримані нерезидентами (юридичними і фізичними особами) у вигляді процентів або доходу (дисконту) на державні цінні папери, або облігації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями.

Аналогічна норма діяла в Україні протягом 15 років до 1 січня 2015 року, що спричинило негативні наслідки для інвестиційного клімату України.

Закон набув чинності з 27 травня 2015 року.

1.2. ВИДАТКОВА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД 09.04.2015 № 288

Законом України від 9 квітня 2015 року № 288 внесено зміни до Бюджетного кодексу України щодо державних інвестиційних проектів.

Законом чітко визначені поняття «державний інвестиційний проект» та «державні капітальні вкладення».

Забезпечено:

- прогнозованість обсягів державних капітальних вкладень на плановий та прогнозні наступні за плановим два бюджетні періоди;
- прозорий розподіл державних капітальних вкладень за результатами відбору державних інвестиційних проектів Міжвідомчою комісією;
- своєчасне завершення розпочатих державних інвестиційних проектів завдяки спрямуванню не менше ніж 70 % загального обсягу державних капітальних вкладень на продовження (завершення) реалізації таких проектів;
- можливість включення державних капітальних вкладень до проекту державного бюджету тільки за результатами зазначеного відбору.

Також встановлено, що головні розпорядники бюджетних коштів здійснюють представлення та публікацію інформації про стан реалізації інвестиційних проектів за бюджетними програмами із зазначенням ступеня їх готовності та обсягів коштів, необхідних для завершення таких проектів.

**ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД
09.04.2015 № 313**

Законом України від 9 квітня 2015 року № 313 «Про внесення змін до статті 28 Бюджетного кодексу України щодо доступу до інформації про бюджетні показники у формі відкритих даних» регламентовані норми, які забезпечують відкритий доступ до інформації про бюджет та підвищують його прозорість.

Зокрема визначено, що головні розпорядники коштів державного бюджету (місцевих бюджетів у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі):

- здійснюють публічне представлення та публікацію інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені Законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), відповідно до вимог та за формою, встановлених Міністерством фінансів України, до 15 березня року, що настає за звітним;
- оприлюднюють паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період та звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період включаючи інформацію про стан реалізації інвестиційних проектів за бюджетними програмами із зазначенням ступеня їх готовності та обсягів коштів, необхідних для завершення таких проектів.

Закон набирає чинності з 1 вересня 2015 року.

**ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД
09.04.2015 № 328**

Законом України від 09 квітня 2015 року № 328 внесено зміни до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації.

До бюджетного законодавства введено поняття «довгострокове зобов'язання за енергосервісом» та унормовані процедури планування та здійснення видатків на оплату енергосервісу. При цьому видатки на оплату енергосервісу віднесені до захищених видатків бюджету.

**ЗАКОН УКРАЇНИ ВІД
02.06.2015 № 491**

Законом України від 02 червня 2015 року № 491 внесено зміни до статті 91 Бюджетного кодексу України щодо співфінансування ремонту доріг державного значення. Унормовано, що видатки на капітальний та поточний ремонт вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах), можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів.

1.3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 25.02.2015 № 64

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2015 року № 64 внесені зміни до Порядку перерахування деяких субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг, субсидій та компенсацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2005 року № 20.

Змінами скасовано необхідність подання обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями заявок, що підтверджують наявність відповідних зобов'язань місцевих бюджетів.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 18.03.2015 № 123

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 123 внесені зміни до Порядку покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1204.

Зокрема, внесені зміни до формули, за якою розраховується обсяг тимчасового касового розриву місцевого бюджету: при обчисленні обов'язково враховується обсяг реверсної дотації, перерахування якої припадає на період з дати подання заяви до дати отримання позики.

Порядок доповнено нормами щодо ненадання позики на покриття тимчасових касових розривів у разі розміщення на дату отримання позики коштів місцевого бюджету на депозитах (крім коштів, розміщених до 1 січня 2015 р.) та/або обслуговування коштів місцевого бюджету в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 22.04.2015 № 227

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2015 року № 227 «Про внесення змін до Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів» внесені зміни до Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 року № 1132 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 січня 2015 р. № 12).

Зокрема регламентовано, що Казначейство перераховує обласним, міським (м. Києва і міст обласного значення), районним бюджетам та іншим бюджетам місцевого самоврядування, для яких у державному бюджеті передбачені міжбюджетні трансферти, відповідно до розпису державного бюджету в рівних частинах:

- базову дотацію щодаки в останній день декади;
- освітню субвенцію, субвенцію на підготовку робітничих кадрів і медичну субвенцію двічі на місяць до 10 та 25 числа.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

ВВП

Реальний ВВП за I квартал 2015 рік знизився на 17,6 в. п. (у постійних цінах 2010 року, до відповідного кварталу 2014 року)³.

Водночас у країнах Європейського Союзу (ЄС-28), відбулося зростання реального ВВП на 1,5 %, у країнах Єврозони – на 1,0 %.

Найбільший темп зростання економіки за I квартал 2015 року порівняно з аналогічним періодом 2014 року серед країн ЄС-28 демонструють Румунія (за рахунок пожвавлення внутрішнього ринку споживання) та Чехія (за рахунок зростання рівня промислового виробництва) – по 4,2%.

Зростання реального ВВП у інших країнах – членах ЄС становило: Польща – 3,5 %, Угорщина – 3,3 %, Словенія – 3,0 %, Словаччина – 2,9 %, Іспанія – 2,7 %, Швеція – 2,6 %, Велика Британія – 2,4 %, Болгарія і Латвія – по 2,0 %. Також зростання спостерігалось в Естонії – 1,8 %, Данії – 1,7 %, Литві – 1,5 %, Німеччині – 1,0 %, Бельгії – 0,9 %, Франції – 0,7 %.⁴

Номінальний ВВП у I кварталі 2015 року склав 367,6 млн грн, що на 54,6 млрд грн., або на 11,7%, більше, ніж у попередньому році. Це становить лише 21,1 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2015 рік. У січні – березні 2015 року зовнішньоекономічна кон'юнктура залишалася несприятливою. Це стало однією з причин продовження тенденції до зменшення обсягів промислового виробництва.

Так, індекс виробництва промислової продукції за I квартал 2015 році становив 78,7 % порівняно з 95,6 % у відповідному періоді 2014 року. В січні – березні 2015 року обсяги виробництва за більшістю галузей продовжили скорочуватися.

Суттєве падіння виробництва промислової продукції спостерігалось за видами діяльності, на які припадають найбільші обсяги реалізованої промислової продукції:

- у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування (19,2 % реалізованої продукції у загальному обсязі по переробній промисловості) – на 26,0 %, при цьому по металургійному виробництву – на 26,8 %;
- у машинобудуванні (5,9 % реалізованої продукції у загальному обсязі по переробній промисловості) – на 25,1 %, з них виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів – на 30,7 %.

Попри негативну тенденцію у деяких галузях виробництва промислової продукції спостерігалось зростання. Це стосується таких галузей: виробництво цукру (у 2,3 раза), виробництво виноградних вин (у 1,5 раза); виробництво цегли, черепиці та інших будівельних виробів

³ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat>

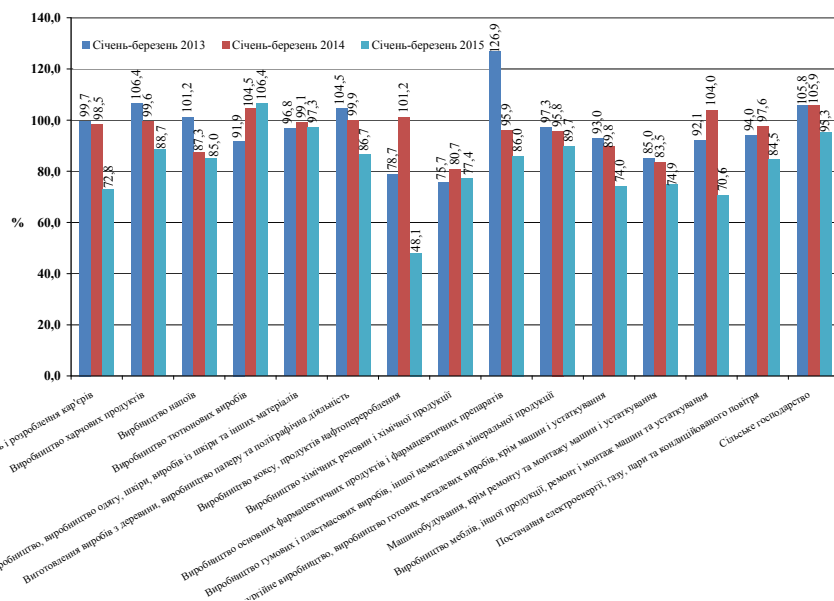
із випаленої глини (19,1 %), виробництво іншого електричного устаткування (13,1 %), виробництво дорогоцінних та інших кольорових металів (6,0 %), виробництво тютюнових виробів (5,3 %), а також лісопильне та стругальне виробництво (2,8 %).

Водночас спостерігалася негативна динаміка за індексом сільськогосподарського виробництва, де у I кварталі відбувся спад на 4,7 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Динаміку індексів виробництва промислової та сільськогосподарської продукції відображено на діаграмі 2.1.

Діаграма 2.1

Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за січень – березень 2013–2015 років

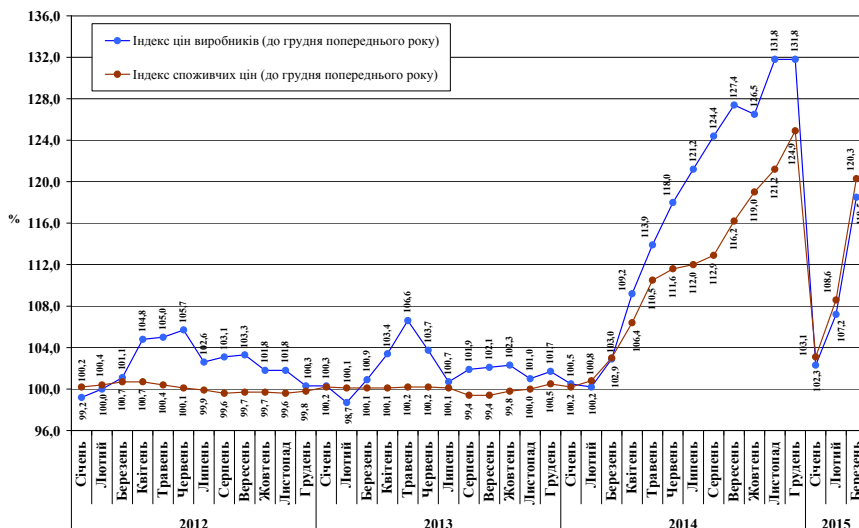

ІНДЕКСИ ЦІН СПОЖИВАЧІВ І ВИРОБНИКІВ

Індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) становив 120,3 % проти 103,0 % у відповідному періоді 2014 року (див. графік 2.1). За аналізований період ціни зросли на всі товари і послуги.

Графік 2.1

Індекси цін у 2012–2015 роках

При цьому найбільше зростання цін відбулося на такі товари і послуги: фрукти – на 75,9 %, овочі – на 58,9 %, цукор – на 55,3 %, соняшникова олія – на 53,2 %, риба та продукти з риби – на 42,2 %, купівля транспортних засобів – на 41,0 %; дошкільна та початкова освіта – на 35,7 %, хліб і хлібопродукти – на 34,9 %, паливо та мастила – на 30,9 %, безалкогольні напої – на 30,2 % тощо.

Індекс цін виробників (далі – ІЦВ) зростав протягом січня – березня 2015 року і становив 118,5 %. У цілому у звітному періоді спостерігалось підвищення цін по всім галузям. Значне зростання демонструють такі галузі: виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 34,6 %; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – на 32,3 %; виробництво коксу та коксопродуктів – на 30,3 %; добування металевих руд – на 29,6 %; виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність – на 28,2 %; виробництво цукру – на 25,8 %; виробництво гумових і пластмасових виробів та виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – по 25,2 %; виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – на 23,9 %.

ДОХОДИ І ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ

Номінальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника у I кварталі 2015 року склала 3 641,0 грн і зросла на 11,6 % щодо показника попереднього року (див. таблицю 2.1). Це перевищує державні соціальні стандарти (рівень мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум працездатної особи, що дорівнюють 1 218 грн) у 3,0 раза.

Найбільше значення середньомісячної заробітної плати традиційно зафіксовано у м. Києві (5 929,0 грн). До областей з найвищою середньомісячною заробітною платою належать: Донецька – 4 245,0 грн, Дніпропетровська – 3 908,0 грн, Запорізька – 3 626,0 грн, Київська – 3 524,0 грн та Миколаївська – 3 467,0 грн.

Найнижча середньомісячна заробітна плата традиційно спостерігається у Тернопільській (2 554,0 грн), Чернівецькій (2 596,0 грн) та Херсонській (2 610,0 грн) областях.

Серед видів економічної діяльності, де номінальна заробітна плата за період з початку року має найвищі значення, можна виділити діяльність авіаційного транспорту (16 122,0 грн, зросла, відповідно на 62,5 %), фінансову та страхову діяльність (7 724,0 грн., зросла порівняно з відповідним показником минулого року на 16,0 %), інформацію та телекомунікації (6 711,0 грн зросла відповідно, на 43,8 %).

Реальна заробітна плата за січень-березень 2015 року скоротилась на 6,5 % (за відповідний період 2014 року ріст становив 8,2 %). Скорочення відбулося за усіма регіонами. Особливо низькі показники скорочення рівня реальної заробітної плати мають Луганська, Донецька та Київська області – 13,6 %, 10,6 % та 8,2 % відповідно.

Таблиця 2.1

**Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України
за січень – березень 2013–2015 років**

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн			Темп зростання номінальної заробітної плати, %		Індекс реальної заробітної плати (до відповідного періоду попереднього року), %		
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2014 рік/ 2013 рік	2015 рік/ 2014 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Вінницька область	2 431,0	2 565,0	2 848,0	105,5	111,0	118,0	110,0	94,9
Волинська область	2 369,0	2 443,0	2 775,0	103,1	113,6	117,9	111,0	93,5
Дніпропетровська область	3 201,0	3 356,0	3 908,0	104,8	116,4	112,0	106,7	97,1
Донецька область	3 544,0	3 802,0	4 245,0	107,3	111,7	112,2	106,3	89,4
Житомирська область	2 363,0	2 511,0	2 776,0	106,3	110,6	115,1	109,6	95,7
Закарпатська область	2 339,0	2 466,0	2 834,0	105,4	114,9	114,2	109,4	95,6
Запорізька область	2 992,0	3 177,0	3 626,0	106,2	114,1	112,0	108,1	96,6
Івано-Франківська область	2 500,0	2 646,0	2 940,0	105,8	111,1	114,9	106,6	95,2
Київська область	3 313,0	3 285,0	3 524,0	99,2	107,3	114,4	107,2	91,8
Кіровоградська область	2 395,0	2 553,0	2 775,0	106,6	108,7	115,3	109,0	94,8
Луганська область	3 167,0	3 320,0	3 200,0	104,8	96,4	111,7	107,6	86,4
Львівська область	2 584,0	2 688,0	3 092,0	104,0	115,0	114,4	109,2	93,3
Миколаївська область	2 944,0	3 104,0	3 467,0	105,4	111,7	116,1	109,8	95,8
Одеська область	2 782,0	2 901,0	3 354,0	104,3	115,6	113,0	109,3	93,2
Полтавська область	2 835,0	2 948,0	3 241,0	104,0	109,9	115,5	106,1	94,9
Рівненська область	2 671,0	2 786,0	3 101,0	104,3	111,3	117,6	111,5	93,9
Сумська область	2 503,0	2 625,0	2 920,0	104,9	111,2	115,1	109,5	94,8
Тернопільська область	2 150,0	2 277,0	2 554,0	105,9	112,2	117,3	109,3	95,1
Харківська область	2 801,0	2 925,0	3 173,0	104,4	89,2	114,2	109,3	93,9
Херсонська область	2 294,0	2 403,0	2 610,0	104,8	121,6	115,3	109,4	94,5
Хмельницька область	2 419,0	2 638,0	2 921,0	109,1	110,7	116,6	109,6	96,8
Черкаська область	2 472,0	2 579,0	2 847,0	104,3	110,4	116,0	107,9	93,7
Чернівецька область	2 270,0	2 358,0	2 596,0	103,9	110,1	118,0	108,0	93,2
Чернігівська область	2 335,0	2 496,0	2 837,0	106,9	113,7	118,4	110,0	94,9
м. Київ	4 743,0	5 026,0	5 929,0	106,0	118,0	112,5	107,8	94,5
Україна	3 080,0	3 263,0	3 641,0	105,9	111,6	114,4	108,2	93,5

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

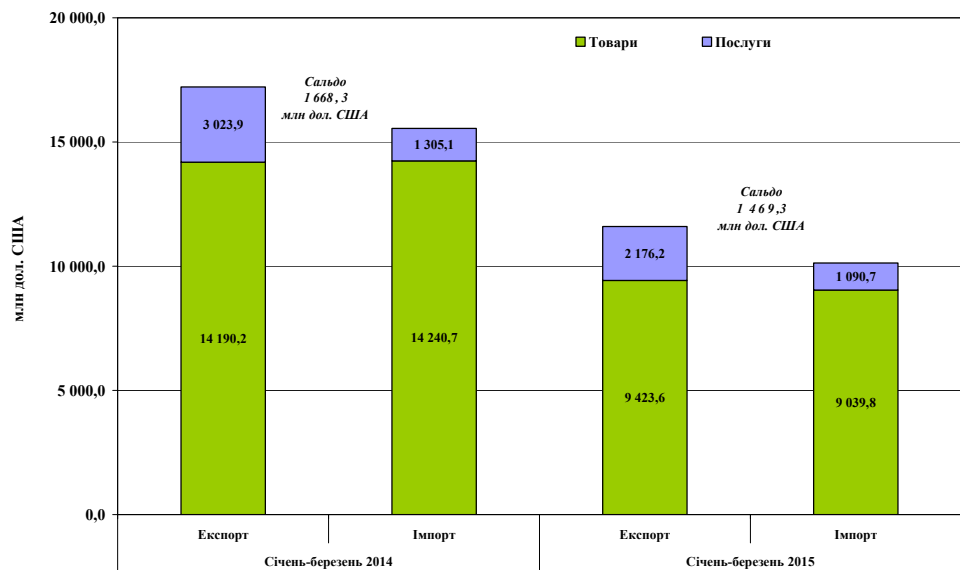
Значення сальдо зовнішньоторговельного балансу України у І кварталі 2015 році було позитивним та склало 1,5 млрд. дол. США, тоді як за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо було більшим на 25,8% і складало – 1,7 млрд. дол. США (див. діаграму 2.2).

За даними Державної служби статистики України, **експорт українських товарів** зменшився на 33,6 % порівняно з відповідним показником 2014 року і склав 9,4 млрд. дол. США.

Основу товарної структури українського експорту складали недорогочінні метали та вироби з них – 27,4 % від загального обсягу експорту, що на 0,9 в. п. менше, ніж у 2014 році. Частка продуктів рослинного походження становила 19,4 % (або на 3,8 в. п. більше), машин, обладнання та механізмів – 10,7 % (або на 1,6 в. п. менше), мінеральних продуктів – 8,6 % (зменшилася на 4,5 в. п.), продукції хімічної промисловості – 6,7 % (або на 0,5 в. п. більше).

Діаграма 2.2

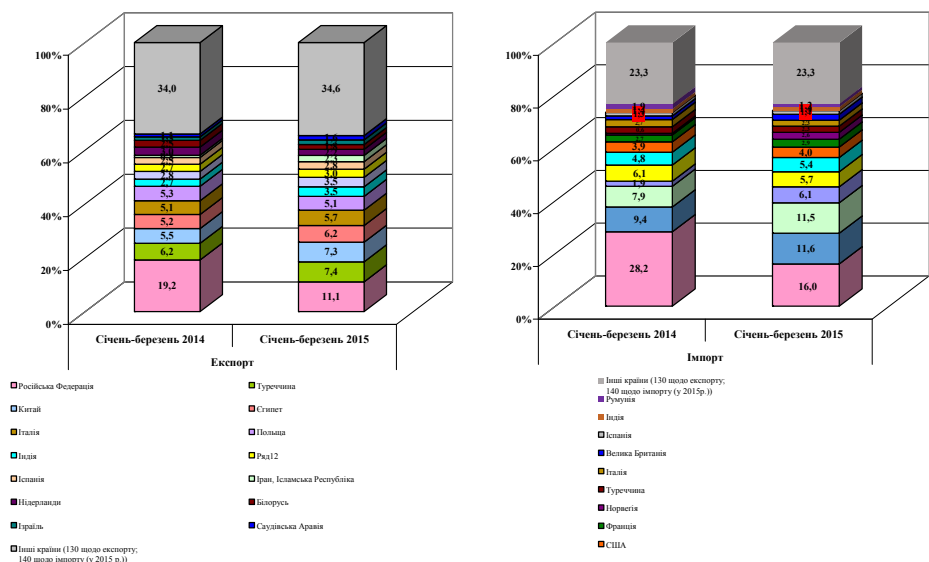
Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2014–2015 років

Основними споживачами української продукції залишалися Російська Федерація (11,1 %), хоча її частка зменшилася порівняно з минулорічним показником на 8,1 %, Туреччина (7,4 %), Китай (7,3 %), Єгипет (6,2 %), Італія (5,7 %), Польща (5,1 %), Індія та Німеччина (по 3,5 % відповідно) (див. діаграму 2.3).

Діаграма 2.3

Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2014–2015 років

У цілому по торгівлі товарами коефіцієнт покриття експортом імпорту залишився на рівні минулого року і склав 1,1. При цьому зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 140 країн світу.

Товарний імпорт України становив 9,0 млрд дол США, що менше відповідного показника 2014 року на 36,6 % (див. діаграму 2.2).

Основними статтями імпорту за вказаний період були мінеральні продукти – 32,6 % від загального обсягу імпорту, що на 3,0 в. п. більше, ніж у 2014 році (причому 30,4 % прийшлося на імпорт палив мінеральних, нафту і продукти її перегонки); продукція хімічної промисловості – 14,3 % (що на 1,3 в. п. більше); машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання – 14,1 % (що на 0,2 в. п. менше); транспортні засоби – 3,8 % (що на 1,8 в. п. менше).

Основними постачальниками імпортової продукції у вказаному періоді виступили Російська Федерація, з якої надійшло 16,0 % від загального обсягу імпорту, що на 12,2 в.п. менше від минулорічного показника, Китай – 11,6 %, Німеччина – 11,5 %, Угорщина – 6,1 %, Республіка Білорусь – 5,7 %, Польща – 5,4 %.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

3.1. ВИКОНАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за січень – березень 2015 року становило 140,3 млрд грн, що на 28,1 млрд грн, або на 25,0 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план виконано на 23,8 %. Рівень фактичних надходжень у 2014 році становив 24,6 %.

До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 113,2 млрд грн, що на 24,4 млрд грн, або на 27,5 %, більше аналогічного показника 2014 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 107,4 млрд грн, до спеціального – 5,8 млрд грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 112,5 млрд грн, що на 24,3 млрд грн, або на 27,6 %, більше відповідного показника попереднього року (див. таблицю 3.1.1).

Таблиця 3.1.1

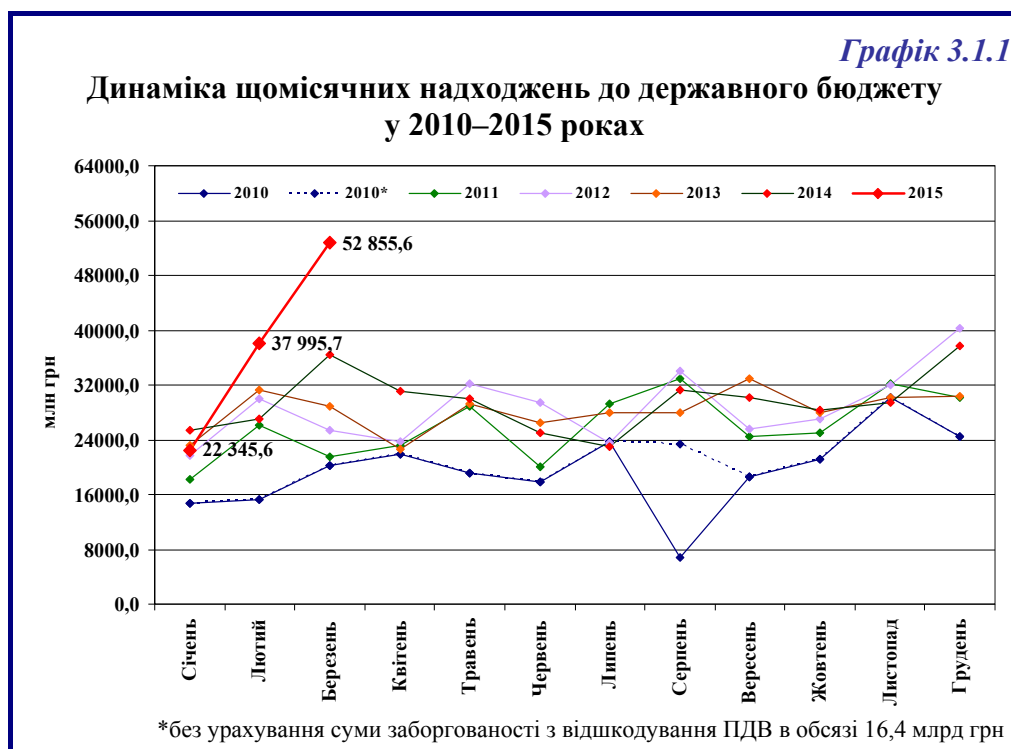
**Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів
у січні – березні 2012–2015 років**

Роки Доходи	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2015 рік проти 2014 року	
					Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %
Зведений бюджет, млрд грн, у т. ч.:	98,6	107,0	112,2	140,3	28,1	25,0
– загальний фонд	83,5	90,6	96,7	128,2	31,5	32,6
– спеціальний фонд	15,1	16,4	15,5	12,1	–3,4	–21,9
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	76,9	83,5	88,2	112,5	24,3	27,6
<i>частка у доходах зведеного бюджету, %</i>	<i>78,0</i>	<i>78,1</i>	<i>78,6</i>	<i>80,2</i>	x	x
– загальний фонд	65,6	71,6	77,8	106,7	28,9	37,1
– спеціальний фонд	11,3	11,9	10,4	5,8	–4,6	44,2
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	21,7	23,5	24,0	27,8	3,8	–15,8
<i>частка у доходах зведеного бюджету, %</i>	<i>22,0</i>	<i>21,9</i>	<i>21,4</i>	<i>19,8</i>	x	x
– загальний фонд	17,9	19,0	18,9	21,5	2,6	13,8
– спеціальний фонд	3,8	4,5	5,1	6,3	1,2	23,5

Основним чинником зростання бюджетних надходжень стало збільшення надходжень податку на додану вартість на 15,3 млрд грн, або на 55,4 % порівняно з аналогічним періодом попереднього року. При цьому у вказаному періоді збільшилися й обсяги відшкодування податку з бюджету на 34,7 % до 12,0 млрд грн. Відбулося також суттєве

зростання надходжень із такого джерела, як «Плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України». пов'язане з продажем мобільним операторам ліцензій на 3G зв'язок, на суму 6,0 млрд грн.

Варто зазначити, що суттєве збільшення обсягу надходжень спостерігалось від оподаткування імпорتنих операцій: ПДВ з ввезених в Україну товарів збільшився на 12,5 млрд грн, або на 71,9 %; акцизний податок на ввезені товари – на 2,4 млрд грн, або майже вдвічі; ввізне мито – на 3,8 млрд грн, або в 2,6 раза. На відміну від попередніх місяців поточного року, коли «внутрішніх» податків було зібрано менше, ніж у попередньому році, у березні надходження й цих категорій податків також «підтягнулося» та продемонструвало позитивну динаміку. Так, обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб збільшився на 7,7 млрд грн, або в 5,5 раза; ПДВ з вироблених в Україні товарів – на 6,1 млрд грн, або на 32,1 %, тощо. Саме ці компоненти разом і забезпечили доволі стрімке зростання бюджетних надходжень у I кварталі 2015 року.

СТРУКТУРА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Найсуттєвішою зміною в **структурі доходів як зведеного, так і державного бюджетів** щодо відповідного періоду попереднього року стало значне збільшення частки податкових надходжень (на 5,9 в. п. та 10,6 в. п. відповідно). Це пов'язано, як зазначено вище, зі збільшенням надходжень від оподаткування імпорتنих операцій: податку на додану вартість, акцизного податку та ввізного мита. Водночас зменшилися частки таких податків, як податок на прибуток підприємств, збори за використання природних ресурсів, а також рентна плата та збори на паливно-енергетичні ресурси.

Зменшення частки неподаткових надходжень (на 5,9 в. п. та 10,8 в. п. в частині зведеного та державного бюджетів) відбулося внаслідок суттєвого скорочення обсягів коштів, перерахованих Національним банком України відповідно до законодавства. Проте одна категорія

неподаткових надходжень, а саме «адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу», продемонструвала суттєве зростання, що пояснюється продажем ліцензій на 3G зв'язок.

Структура доходів зведеного та державного бюджетів наведена у таблиці 3.1.2.

Таблиця 3.1.2

**Структура доходів зведеного та державного бюджетів у
січні – березні 2013–2015 років**

(%)

Доходи	Роки	Зведений бюджет			Державний бюджет		
		2013 рік	2014 рік	2015 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Податкові надходження, з них:		82,0	74,4	80,3	80,5	71,2	81,8
— податок на доходи фізичних осіб		14,9	14,4	14,6	2,0	2,0	8,4
— податок на прибуток підприємств		17,4	13,9	11,8	22,0	17,5	13,3
— збори за спеціальне використання природних ресурсів, із них:		6,0	6,4	3,2	3,4	4,1	3,5
— плата за землю		27,4	24,7	30,7	35,1	31,3	38,2
— податок на додану вартість		8,7	7,0	8,9	11,0	8,8	11,1
— акцизний податок		2,7	2,2	4,5	3,5	2,8	5,6
— податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції		1,7	2,0	1,1	0,8	2,6	1,3
— рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси		1,2	3,8	5,5	1,2	2,1	0,4
— інші податкові надходження		17,3	25,0	19,1	19,0	28,6	17,8
Неподаткові надходження, у т.ч.:		5,1	15,6	4,5	6,4	19,7	5,6
— доходи від власності та підприємницької діяльності		1,5	1,7	5,7	1,5	1,8	6,5
— адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу		9,4	6,6	7,7	9,6	5,9	4,6
— власні надходження бюджетних установ		1,3	1,1	1,2	1,5	1,2	1,1
— інші неподаткові надходження		0,2	0,4	0,3	0,01	0,0	0,1
Доходи від операцій з капіталом		0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Цільові фонди		0,4	0,0	0,2	0,4	0,1	0,3
Інші надходження		82,0	74,4	80,3	80,5	71,2	81,8

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

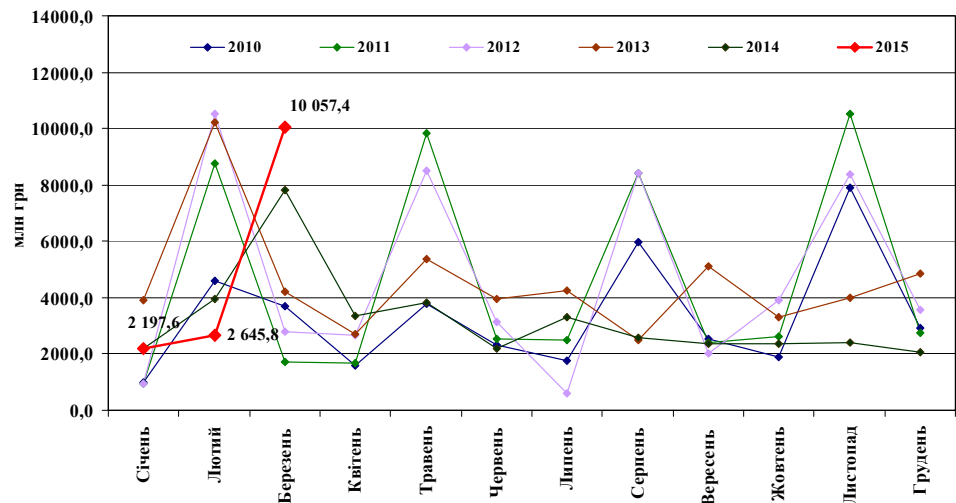
У I кварталі 2015 року до державного бюджету надійшло 92,0 млрд грн **податкових надходжень**, що на 29,2 млрд грн, або на 46,5 %, більше відповідного показника минулого року.

До державного бюджету надійшло 14,9 млрд грн **податку на прибуток підприємств**, що на 3,6 % менше показника попереднього року. Таке скорочення було прогнозованим і пов'язане з авансовою сплатою податку, з огляду на результати попереднього року.

Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств подібна до минулорічної, але відрізняється від тенденцій попередніх років (див. графік 3.1.2).

Графік 3.1.2

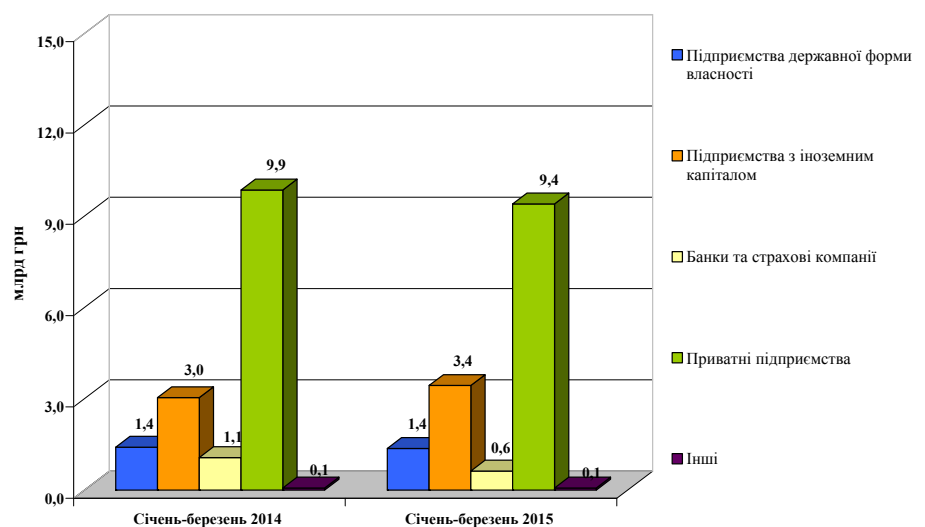
Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2010–2015 роках

Від’ємна динаміка надходжень податку на прибуток у I кварталі 2015 року зберіглася, в основному, через від’ємні показники, продемонстровані банківським сектором, який сплатив до бюджету майже вдвічі менше податку, ніж у попередньому році. Решта категорій платників продемонстрували або незначене падіння (приватні підприємства – 4,7 %, підприємства державної форми власності – 3,1 %), або навіть певне зростання (підприємства з іноземним капіталом + 13,1%). (див. діаграму 3.1.1.).

Діаграма 3.1.1

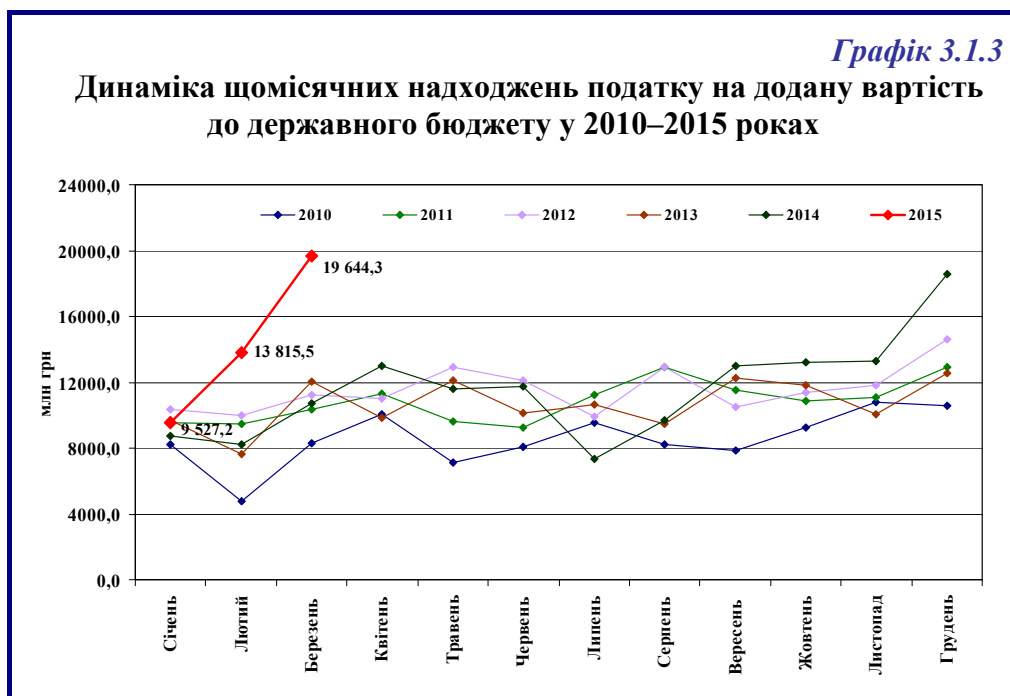
Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – березні 2014–2015 років

ПОДАТОК НА
ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

У січні – березні 2015 року до державного бюджету надійшло 43,0 млрд грн податку на додану вартість, що на 15,3 млрд грн, або на 55,4 %, більше відповідного показника попереднього року. Зростання відбулося, насамперед через збільшення надходжень ПДВ як із

вироблених в Україні товарів і послуг (на 6,1 млрд грн, або на 32,1 %), так і з ввезених на територію України товарів (на 12,5 млрд грн, або на 71,9 %. Останнє пояснюється збільшенням вартості імпорту у гривнях.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку 3.1.3.

Разом зі збільшенням надходжень ПДВ відбулося й збільшення обсягів відшкодування податку з бюджету до 12,0 млрд грн. Це на 3,1 млрд грн, або на 34,7 %, більше, ніж у I кварталі 2014 року. Середньомісячний обсяг відшкодування податку з бюджету у 2015 році трохи зменшився і становив 4,0 млрд грн на місяць (див. діаграму 3.1.2.) попри те, що середньомісячні надходження податку зросли майже на чверть.

ПОДАТКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ТА ЗОВНІШНІ ОПЕРАЦІЇ

У I кварталі 2015 року до державного бюджету надійшло 6,3 млрд грн податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, що на 3,9 млрд грн, або більш як у 2,5 раза, більше відповідного показника минулого року.

Основним чинником збільшення цього виду бюджетних доходів стало зростання на 3,8 млрд грн, або майже втричі, обсягів сплати ввізного мита. Втім, пояснюється таке збільшення не нарощуванням обсягів імпортованої продукції (обсяги імпорту у 2015 році скоротилися на 36,5 %), скільки зростанням вартості імпорту в гривнях.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю зазнала певних змін у частині ввізного мита внаслідок зменшення надходжень сплати мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них. Зокрема, відбулися такі зміни:

- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) збільшилася на 7,7 в. п.;
- частка надходжень вивізного мита збільшилася на 0,2 в. п.;
- частка ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них зменшилася на 7,9 в. п.

У загальному вигляді це представлено на діаграмі 3.1.3.

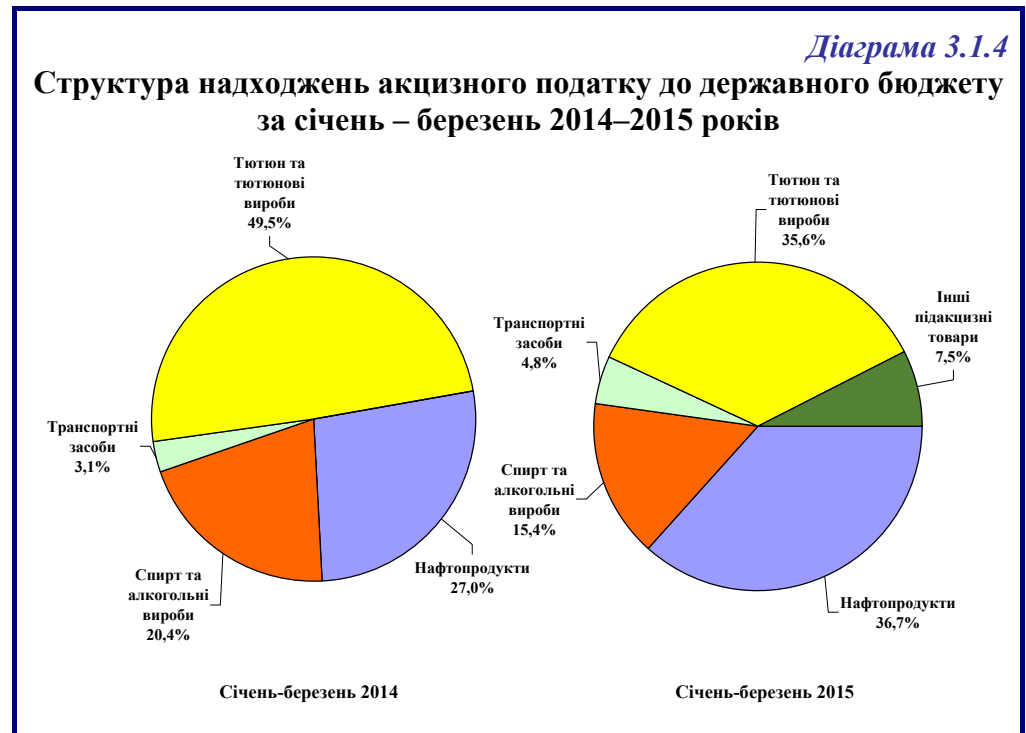

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Надходження акцизного податку становило 12,5 млрд грн, що на 1,5 млрд грн, або на 15,9 %, менше відповідного показника минулого року. Рівень виконання річного плану становить 17,3 % (у той час як у 2014 році у I кварталі надійшло 26,1 % від фактичного річного обсягу з цього джерела). Це свідчить про існування ризику невиконання річного плану з надходжень акцизного податку до бюджету.

Частка надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів суттєво зменшилася і становила 61,1 % від загальних надходжень податку проти 81,9 % у 2014 році.

Структура акцизних надходжень представлена на діаграмі 3.1.4.

У 2015 році групу підакцизних товарів було розширено за рахунок віднесення до них електричної енергії з одночасним скасуванням збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію. З цього джерела до бюджету надійшло 0,9 млрд грн.

Пропорційне збільшення ставок акцизного податку на нафтопродукти (бензин, дизпаливо, скраплений газ) відбулося за рахунок скасування малоефективних з погляду адміністрування податків і зборів (екологічного податку (з палива), збору за першу реєстрацію транспортного засобу).

Основним чинником збільшення акцизних надходжень стало зростання надходжень акцизу з нафти та нафтопродуктів більш як у два рази, що відбулося внаслідок збільшення у 2015 році ставок акцизного податку на нафтопродукти, ф також розширення переліку продукції, яка підпадає під оподаткування (зокрема додано речовини, що використовуються як компоненти моторного пального, альтернативне моторне пальне тощо).

Крім того, у 2,5 рази збільшилися надходження акцизу на транспортні засоби, знову ж таки, внаслідок як збільшення ставок, так і розширення переліку підакцизних транспортних засобів. Так, з 2015 року акцизом оподатковуються транспортні засоби, призначені для перевезення 10 та більше осіб, а також транспортні засоби для перевезення вантажів.

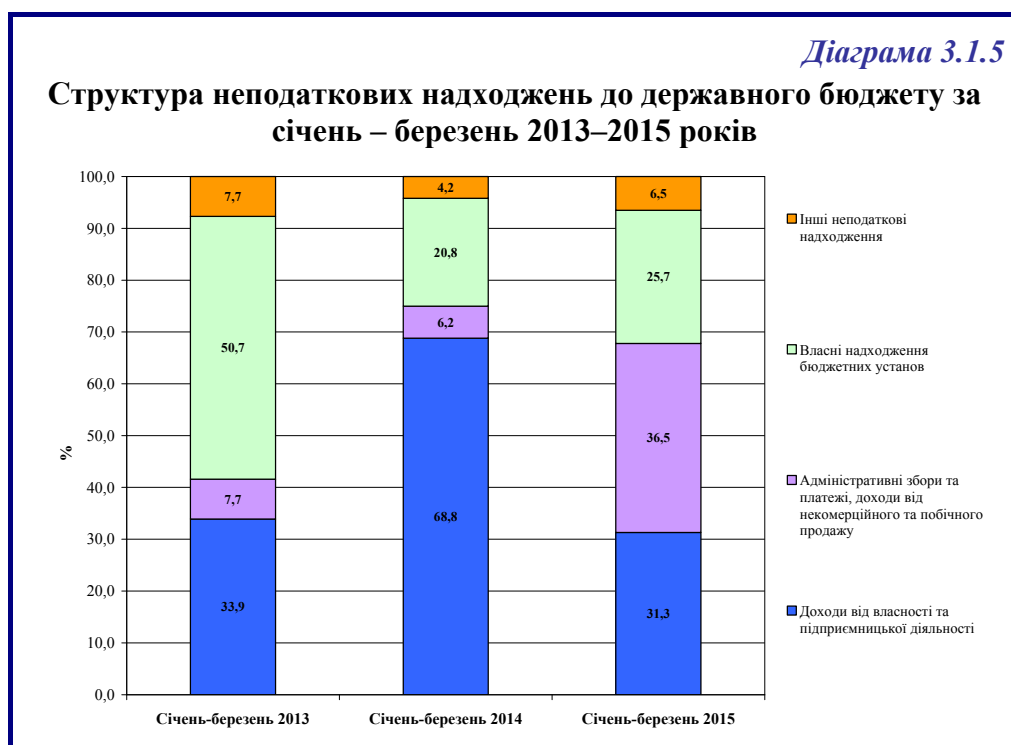
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Характерною ознакою виконання бюджету стало те, що акцизний податок з товарів, ввезених в Україну зростав динамічніше, ніж акциз з товарів, вироблених в Україні. Так, обсяг надходжень «імпортного» акцизу виріс майже вдвічі, що збільшило його частку в структурі загальних надходжень акцизного податку на 6,6 в. п. – до 38,9 %.

Обсяг **неподаткових надходжень** склав 20,1 млрд грн, що на 5,2 млрд грн, або на 20,6 %, менше відповідного показника 2014 року. Рівень виконання річного плану становив 21,2 % порівняно з 39,8 % у I кварталі 2014 року.

Структура неподаткових надходжень до державного бюджету зазнала деяких змін, які пов'язані, насамперед, зі скороченням частки доходів від власності та підприємницької діяльності (понад удвічі), а також збільшенням майже у 6 разів адміністративних зборів та платежів.

Структура неподаткових надходжень представлена на діаграмі 3.1.5.

ДОХОДИ ВІД ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходів від власності та підприємницької діяльності до державного бюджету надійшло 6,3 млрд грн, що на понад 50 % менше за відповідний показник минулого року. Річний план виконано на 9,5 %.

Основним чинником зменшення доходів від власності та підприємницької діяльності стало зменшення обсягу коштів, які було перераховано до бюджету Національним банком України, з 15,8 млрд грн до 5,5 млрд грн.

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗБОРИ ТА ПЛАТЕЖІ

Обсяг надходжень **адміністративних зборів та платежів** у I кварталі 2015 року збільшився в 4,5 раза і становив 7,3 млрд грн. Таке збільшення пояснюється продажем мобільним операторам ліцензій на 3G зв'язок на суму 6,0 млрд грн, що надійшли за статтею

«плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України».

Надходження цих коштів дозволило в разі перевиконати річний план надходжень з цього джерела вже в I кварталі.

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ** становив 5,1 млрд грн, що фактично відповідає минулорічному показнику.

Рівень виконання плану за цим показником склав 27,9 %.

До державного бюджету надійшло 1,3 млрд грн **інших неподаткових надходжень**, що на 0,2 млрд грн більше, ніж у попередньому році.

Надходження з цього джерела склали 24,9 % річного плану, тоді як у попередньому році за аналогічний період надійшло 8,6 % фактичних річних надходжень.

У січні – березні 2015 року майже удвічі виріс обсяг **доходів від операцій з капіталом**. За цією статтею до бюджету надійшло 53,1 млн грн.

Основною причиною цього стало збільшення майже в 2,5 раза надходжень від реалізації матеріальних цінностей державного резерву.

Через це відбулися зміни у структурі доходів від операцій з капіталом: частка доходів від реалізації державних запасів товарів збільшилася на 13,3 в. п., а частки доходів від продажу землі та від продажу основного капіталу зменшилися, відповідно, на 6,0 в. п. та на 7,3 в. п.

Структура надходжень доходів від операцій з капіталом представлена на діаграмі 3.1.6.

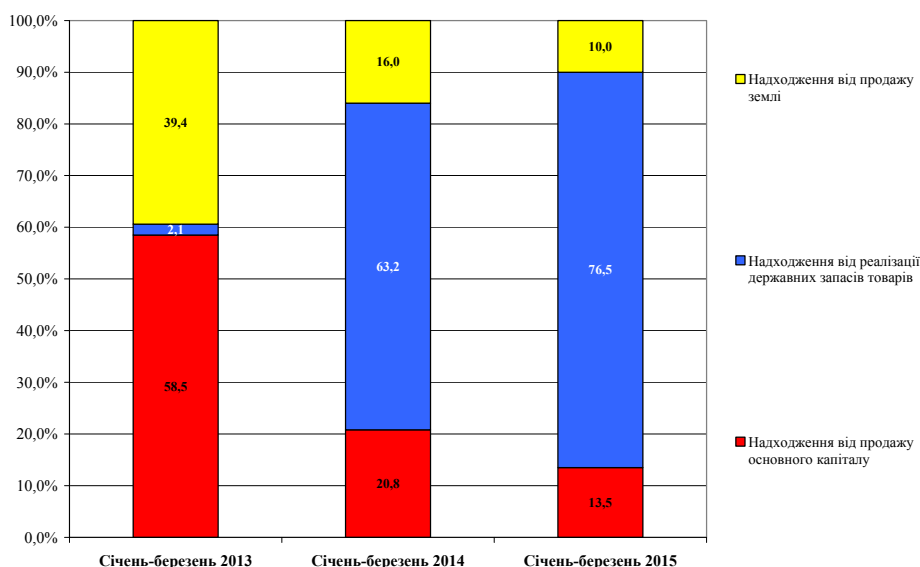
ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

ІНШІ НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

Діаграма 3.1.6

Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – березень 2013–2015 років

3.2. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

За аналізований період державний бюджет виконано з **профіцитом**, який становить 4,2 млрд грн (див. діаграму 3.2.1), при граничному розмірі дефіциту, визначеному Законом про Державний бюджет України на 2015 рік, у сумі 75,8 млрд грн.

По загальному фонду бюджету профіцит становив 3,7 млрд грн при річному плановому дефіциті у сумі 61,9 млрд грн, по спеціальному – 0,4 млрд грн при запланованому річному дефіциті 13,9 млрд грн.

Фінансування державного бюджету за борговими операціями склало 56,7 млрд грн, що становить 39,0 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.1). Порівняно з минулим роком цей показник збільшився на 46,8 млрд грн, або у 5,7 раза. Запозичення здійснені у сумі 91,0 млрд грн, або 22,9 % річного планового показника. Із них річний план по внутрішніх запозиченнях виконано на рівні 30,5 %, по зовнішніх – на рівні 20,0 %. Частка внутрішніх запозичень складала 36,9 % (порівняно з 98,9 % у аналогічному періоді минулого року).

Таблиця 3.2.1

Показники фінансування дефіциту державного бюджету за січень – березень 2011–2015 років

Роки Показники	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік		
					Річний план	Факт	Виконання, %
Загальне фінансування, млрд грн, у т.ч.:	0,9	-1,0	4,5	4,2	75,8	-4,3	-5,7
– загальний фонд	2,1	-0,4	7,0	4,3	61,9	-3,7	-6,0
– спеціальний фонд	-1,1	-0,6	-2,5	-0,2	13,9	-0,4	-2,9

Фінансування за борговими операціями, млрд грн	8,3	13,0	29,4	10,0	145,3	56,7	39,0
Запозичення, млрд грн, у т.ч.:	23,5	23,7	44,2	27,2	396,9	91,0	22,9
— внутрішні запозичення	10,4	23,0	35,0	26,9	110,2	33,6	30,5
частка, %	44,3	97,0	79,2	98,9	27,8	36,9	х
— зовнішні запозичення	13,1	0,7	9,2	0,3	286,7	57,4	20,0
частка, %	55,7	3,0	20,8	1,1	72,2	63,1	х
Погашення, млрд грн, у т.ч.:	-15,2	-10,7	-14,8	-17,2	-251,6	-34,3	13,6
— внутрішні зобов'язання	-9,0	-9,2	-8,7	-15,6	-128,0	-29,6	23,1
частка, %	59,2	86,0	58,8	90,7	50,9	86,3	х
— зовнішні зобов'язання	-6,2	-1,5	-6,1	-1,6	-123,6	-4,7	3,8
частка, %	40,8	14,0	41,2	9,3	49,1	13,7	х
Надходження від приватизації державного майна, млрд грн	1,1	4,1	0,1	0,05	17,0	0,10	0,6
Фінансування за активними операціями, млрд грн	-8,5	-18,1	-25,0	-5,9	-86,5	-61,1	70,6

Обсяги запозичень до державного бюджету збільшилися у 3,3 раза порівняно з 2014 роком і були найвищими за аналогічні періоди у останні п'ять років.

Із 91,0 млрд грн запозичень на внутрішньому ринку було залучено 33,6 млрд грн, на зовнішньому ринку – 57,4 млрд грн. До загального фонду державного бюджету було спрямовано 90,6 млрд грн, включаючи випуск ОВДП на поповнення статутного капіталу компаній «Нафтогаз України» на 17,2 млрд грн з прибутковістю 14,5 % річних⁵.

Кошти, що залучаються від міжнародних організацій економічного розвитку на фінансування спільних проектів, надійшли у сумі 0,4 млрд грн, або 3,1 % запланованого річного обсягу. Зазначені надходження на 0,1 млрд грн, або майже на 39,0 %, більші, ніж за аналогічний період 2014 року. Водночас рівень їх виконання знизився на 2,0 в. п.

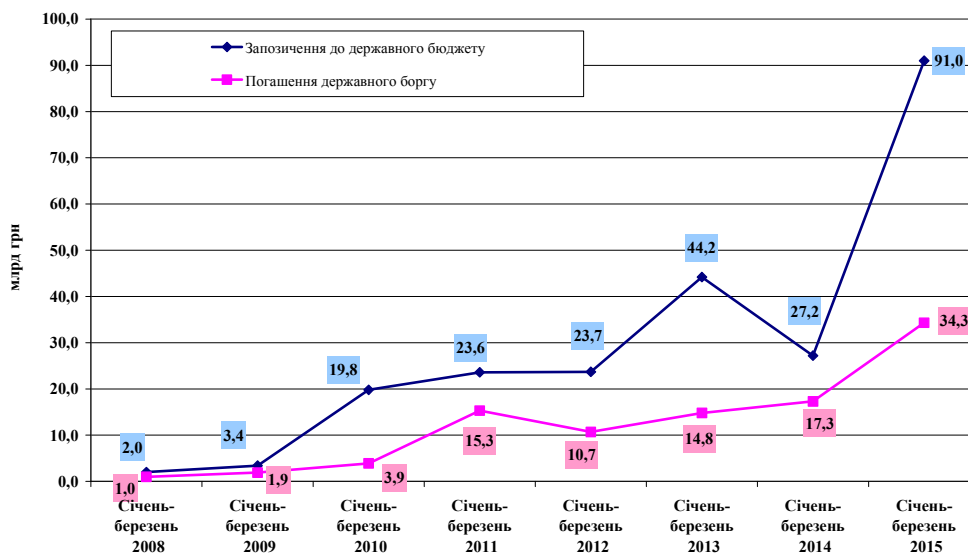
Погашення боргу здійснено у сумі 34,3 млрд грн, що більше за показник минулого року майже удвічі (див. таблицю 3.2.1). Виконання річного планового обсягу склало 13,6 %, що на 4,4 в. п. менше відповідного показника 2014 року. Погашення внутрішнього боргу становило 29,6 млрд грн, або 23,1 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 4,7 млрд грн, або 3,8 %.

Спостерігалось суттєве збільшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу (див. графік 3.2.1), що зумовлюватиме посилення боргового навантаження на бюджет у майбутньому.

⁵ Постанова Кабінету Міністрів України від 23 січня 2015 р. № 13 «Про збільшення статутного капіталу Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України».

Графік 3.2.1

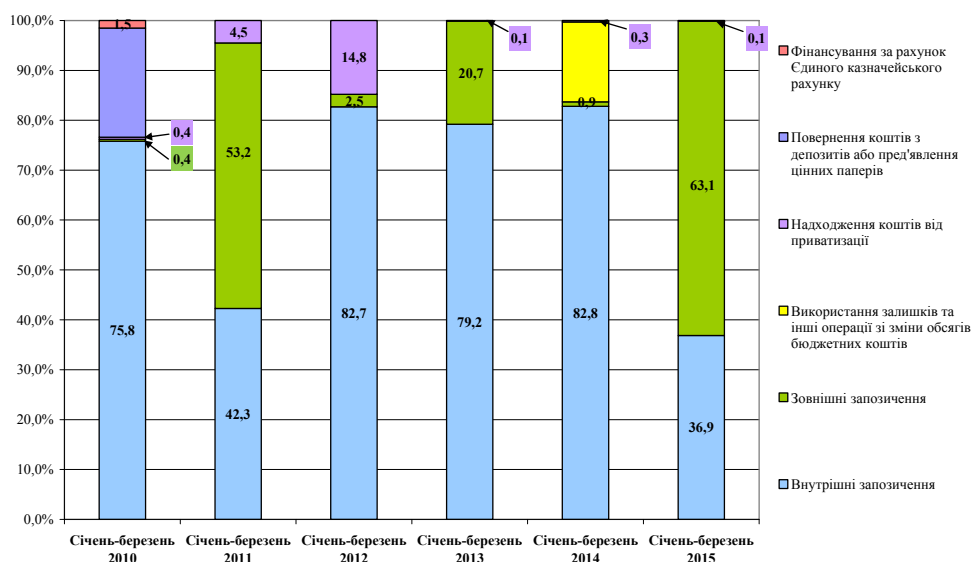
Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – березні 2008–2015 років

Структура джерел фінансування у січні – березні 2015 року суттєво змінилася порівняно з попередніми трьома роками (див. діаграму 3.2.2). Вона наблизилася до структури, що склалася у січні – березні 2011 року.

Діаграма 3.2.2

Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – березень 2009–2014 років

Так, у поточному році головним джерелом фінансування стали зовнішні запозичення. Їх частка у загальному обсязі джерел фінансування становила 63,1 %.

Діаграма 3.2.3 ілюструє порівняння обсягів джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за рахунок цих джерел і накопичення невикористаних надходжень спеціального фонду за січень – березень 2015 року.

Так, із діаграми 3.2.3 бачимо, що основним джерелом фінансування стали зовнішні запозичення, які у 12,3 раза перевищили обсяги погашення зовнішнього боргу. Водночас внутрішні запозичення покрили потребу у погашенні внутрішнього боргу та придбання цінних паперів на 71,9 %. Майже половину обсягу залучених коштів на кінець березня було збережено для здійснення майбутніх витрат.

ВИТРАТИ НА ПОГАШЕННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Видатки на обслуговування боргових зобов'язань становили 17,9 млрд грн, або 18,7 % річного планового показника. Ці видатки збільшилися порівняно з аналогічним періодом 2014 р. майже удвічі (див. таблицю 3.2.2).

Загальний обсяг витрат на погашення й обслуговування державного боргу становив 52,2 млрд грн, або 36,3 % усіх витрат державного бюджету, що на 15,8 в. п. більше, ніж у минулому році.

Таблиця 3.2.2

Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – березень 2013–2015 років

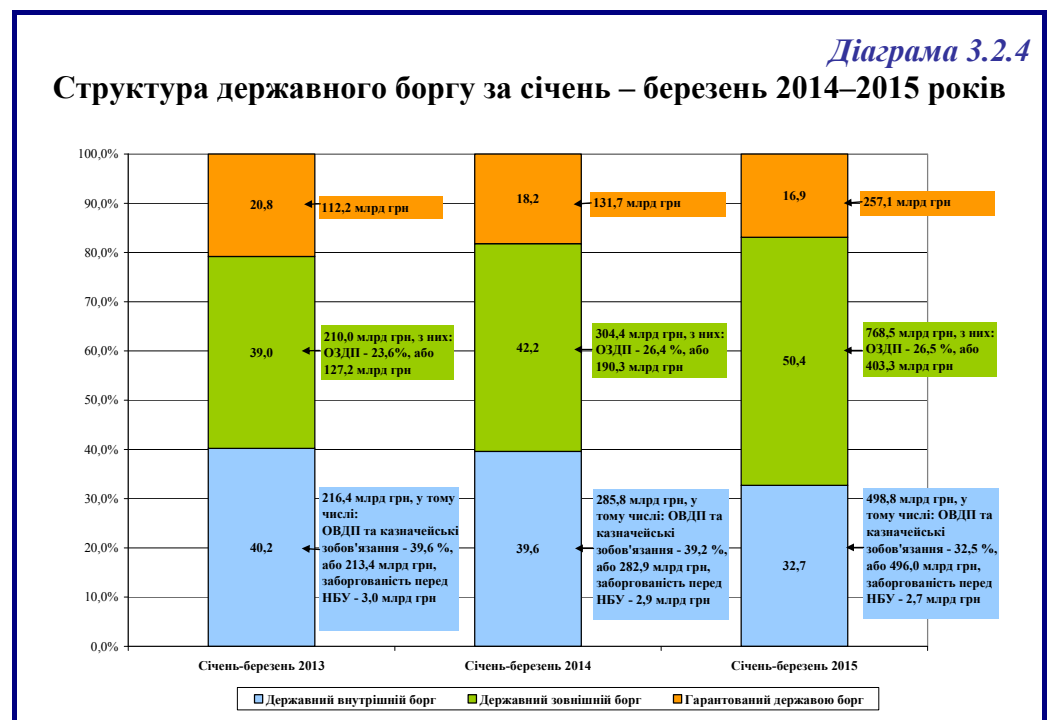
Роки Показники	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %
ПЛАТЕЖІ ЗА ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ, усього, у т.ч.:	116,1	21,4	18,4	143,5	26,2	18,3	347,3	52,2	15,0
— внутрішнім	...	...	...	93,4	22,1	23,7	188,3	41,4	22,0
— зовнішнім	...	...	...	50,1	4,1	8,2	159,0	10,8	6,8

Платежі з погашення державного боргу, у т.ч.:	81,1	14,7	18,1	95,5	17,2	18,0	251,6	34,3	13,6
— внутрішнього	45,5	8,6	18,9	59,2	15,6	26,4	128,0	29,6	23,1
— зовнішнього	35,6	6,1	17,1	36,3	1,6	4,4	123,6	4,7	3,8
Видатки на обслуговування державного боргу, у т.ч.:	35,0	6,7	19,1	48,0	9,0	18,8	95,7	17,9	18,7
— внутрішнього	...	...	...	34,2	6,5	19,0	60,3	11,8	19,6
— зовнішнього	...	...	...	13,8	2,5	18,1	35,4	6,1	17,2
ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ, усього (видатки, надання кредитів, погашення державного боргу)	510,5	104,2	20,4	578,8	110,4	19,1	837,4	144,0	17,2
Питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету, %	22,7	20,5	x	24,8	23,7	x	41,5	36,3	x

ДЕРЖАВНИЙ І ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ

На кінець березня 2015 року державний та гарантований державою борг України склав 1 524,3 млрд грн, з них 65,5 % (998,4 млрд грн) припадає на державний та гарантований державою зовнішній борг, а 34,5 % (525,9 млрд грн) – на внутрішній.

Державний борг України становив 1 267,2 млрд грн, або 83,1 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу, з них 32,7 % припадає на внутрішній борг, а 50,4 % – на зовнішній борг (див. діаграму 3.2.4).

У структурі державного боргу частка державного зовнішнього боргу, який склав 768,5 млрд грн, збільшилася на 9,0 в.п. – до 60,6 %. Державний внутрішній борг становив 39,4 %, або 498,8 млрд грн.

Гарантований державою борг на кінець березня 2015 року становив 257,1 млрд грн, або 16,9 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Як і раніше, найбільша частка припадала на гарантований зовнішній борг – 15,1 %, який становив 229,9 млрд грн. Гарантований внутрішній борг складав 27,2 млрд грн, або 1,8 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу.

3.3. АНАЛІЗ ВИДАТКІВ І КРЕДИТУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Зведеного бюджету України виконані у сумі 126,0 млрд грн, що становить 20,0 % річного планового показника, у тому числі видатки загального фонду – 113,3 млрд грн, або 19,7 %, спеціального фонду – 12,7 млрд грн, або 22,1 % (див. таблицю 3.3.1).

Як свідчать дані таблиці, рівень виконання видатків зведеного бюджету незначно збільшився – на 1,0 в. п. порівняно з аналогічним показником попереднього року. При цьому видатки загального фонду впродовж аналізованого періоду виконані на рівні, що на 0,6 в. п. менше показника попереднього року, а спеціального фонду – на 10,2 в. п. більше.

Таблиця 3.3.1

Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2015 років

Роки Видатки	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Зведений бюджет, у т. ч.:	521 853,2	112 102,8	21,5	587 765,4	111 642,3	19,0	631 429,5	126 028,3	20,0
– загальний фонд	449 280,6	99 586,3	22,2	495 416,3	100 635,0	20,3	573 882,5	113 337,9	19,7
– спеціальний фонд	72 572,6	12 516,5	17,2	92 349,1	11 007,3	11,9	57 547,0	12 690,4	22,1
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	297 444,9	61 592,4	20,7	335 810,3	61 104,0	18,2	390 888,7	73 497,1	18,8
– загальний фонд	252 870,3	53 370,0	21,1	279 641,8	54 284,1	19,4	362 389,2	68 609,9	18,9
– спеціальний фонд	44 574,6	8 222,4	18,4	56 168,5	6 819,9	12,1	28 499,5	4 887,2	17,1
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	224 408,3	50 510,4	22,5	251 955,1	50 538,3	20,1	240 540,8	52 531,2	21,8
– загальний фонд	196 410,3	46 216,3	23,5	215 774,5	46 351,0	21,5	211 493,3	44 728,0	21,1
– спеціальний фонд	27 998,0	4 294,1	15,3	36 180,6	4 187,3	11,6	29 047,5	7 803,2	26,9
Державний бюджет (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	416 035,7	87 857,1	21,1	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1
– загальний фонд	363 629,7	79 105,5	21,8	408 073,7	82 900,8	20,3	537 566,7	103 884,0	19,3
– спеціальний фонд	52 406,0	8 751,6	16,7	66 042,5	9 917,0	15,0	32 201,3	4 887,2	15,2
Міжбюджетні трансферти, разом	118 590,8	26 264,7	22,1	138 305,9	31 713,8	22,9	178 879,2	35 274,1	19,7

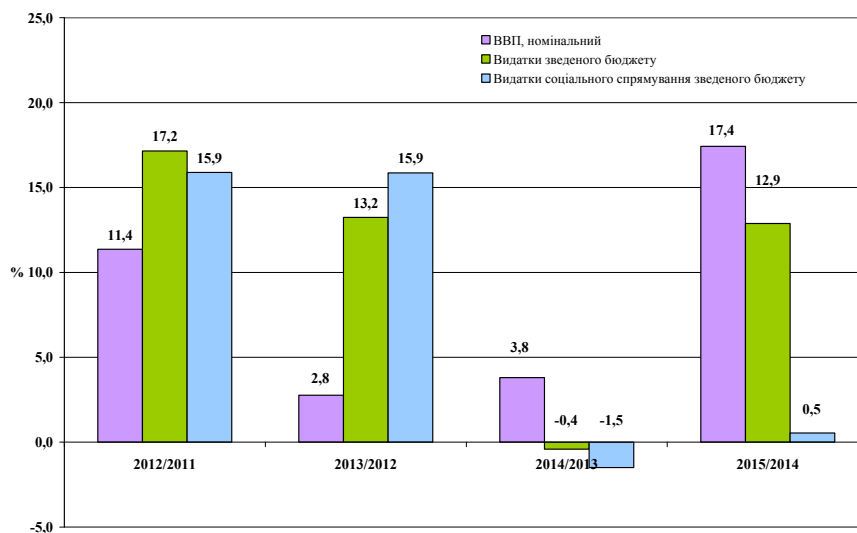
Видатки зведеного бюджету збільшилися на 12,9 %⁶ порівняно зі зменшенням у січні – березні 2014 року на 0,4 % (див. діаграму 3.3.1). При цьому темп зростання видатків соціального спрямування також збільшився. Темп зростання номінального ВВП перевищив темп зростання видатків зведеного бюджету. Частка видатків зведеного

⁶ Офіційна звітність Державної казначейської служби України за I квартал 2014 року включає показники по АР Крим та м. Севастополь, а за I квартал 2015 року – не включає.

бюджету у ВВП зменшилася на 1,4 в. п. і сягнула 33,3 %. Водночас одним із ключових завдань бюджетної політики, визначених проектом основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік, було залишити частку перерозподілу ВВП через зведений бюджет на рівні, що не перебільшує 30,0 %⁷.

Діаграма 3.3.1

Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років

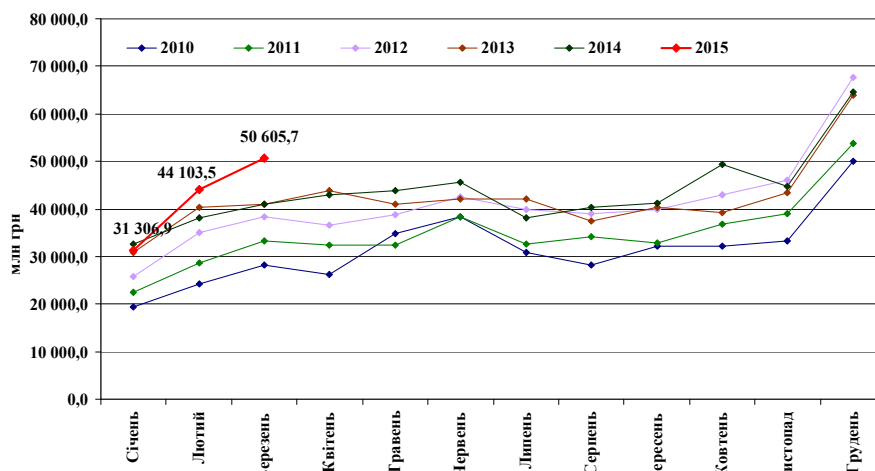

Щомісячна динаміка фактичних видатків зведеного бюджету представлена на графіку 3.3.1. Як і в минулих роках спостерігається певне зростання видатків упродовж I кварталу 2015 року.

Видатки за січень традиційно мали найменше значення порівняно з іншими місяцями.

Графік 3.3.1

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2010–2015 роках

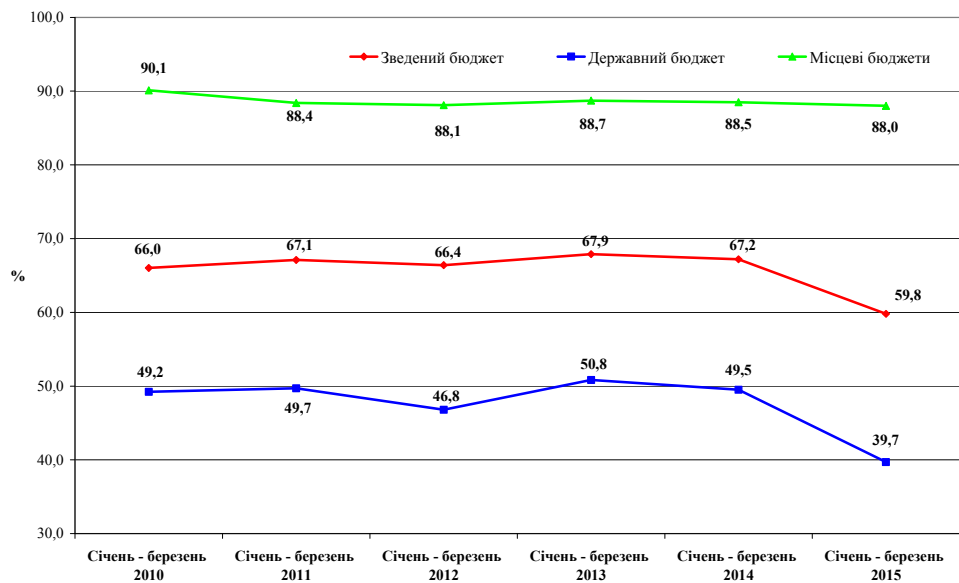

⁷ Частка доходів зведеного бюджету у ВВП зросла на 2,3 в. п. до 38,2 %. Проектом основних напрямів бюджетної політики на 2015 рік передбачалося забезпечення збереження (з урахуванням норм податкового законодавства) частки перерозподілу валового внутрішнього продукту через зведений бюджет на рівні, що не перевищує 30,0 %.

Видатки соціального спрямування⁸ зведеного бюджету у січні – березні 2015 року становили 75,4 млрд грн, що більше за аналогічний показник попереднього року на 0,4 млрд грн, або на 0,5 %. Їх частка дещо знизилася порівняно з 2014 роком і становила 59,8 %, що на 7,4 в. п. менше, ніж у попередньому році (див. графік 3.3.2).

Графік 3.3.2

Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років

Із графіка 3.3.2 видно, що місцеві бюджети спрямовують у соціально-культурну сферу значно більшу частку видатків, ніж державний бюджет. Це пояснюється структурою витрат місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України. Частка зазначених видатків місцевих бюджетів дещо знизилася (на 0,5 в. п.) і склала 88,0 %.

Темпи росту видатків державного бюджету збільшилися на 20,3 в. п., темпи росту видатків місцевих бюджетів – на 3,9 в. п. Одним з факторів низького рівня зростання видатків місцевих бюджетів є суттєве зменшення видатків на житлово-комунальні послуги порівняно з I кварталом 2014 року – на 47,3 %. Це пов'язано з проведенням у січні – березні 2014 року субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах у сумі майже 1,7 млрд грн, тоді як при затвердженні закону про державний бюджет на 2015 рік відповідна субвенція не була передбачена. Ця субвенція була включена до бюджету 2 березня 2015 р. змінами до вказаного закону, однак її фінансування не здійснювалося, що, зокрема, пов'язано з відсутністю на кінець березня відповідного порядку використання коштів. Слід зазначити, що темпи приросту видатків на соціальний захист і соціальне забезпечення є від'ємними (див. таблицю 3.3.2).

⁸ До видатків соціального спрямування належать видатки на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення (Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2011 р. № 3358).

Таблиця 3.3.2

Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2013–2015 років порівняно з попереднім періодом

(%)

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
Разом видатків (без урахування міжбюджетних трансфертів), з них на:	113,2	118,3	107,6	99,6	99,2	100,1	112,9	120,3	103,9
– житлово-комунальне господарство	109,1	121,1	109,0	206,8	184,4	206,9	52,4	1,7	52,7
– охорону здоров'я	105,8	100,8	106,7	96,7	97,8	96,5	123,8	79,2	131,2
– духовний і фізичний розвиток	109,5	113,9	108,0	86,9	86,0	87,2	108,9	112,8	107,6
– освіти	104,9	104,8	105,0	93,5	90,4	94,7	96,6	95,7	97,0
– соціальний захист і соціальне забезпечення	130,5	143,5	114,6	103,6	98,9	110,9	94,9	97,6	91,1

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Державного бюджету України з урахуванням міжбюджетних трансфертів становили 108,8 млрд грн, що на 17,2 % більше, ніж у I кварталі 2014 року. Рівень виконання річного плану знизився (на 0,5 в. п.) щодо показника попереднього року та склав 19,1 % (див. таблицю 3.3.1).

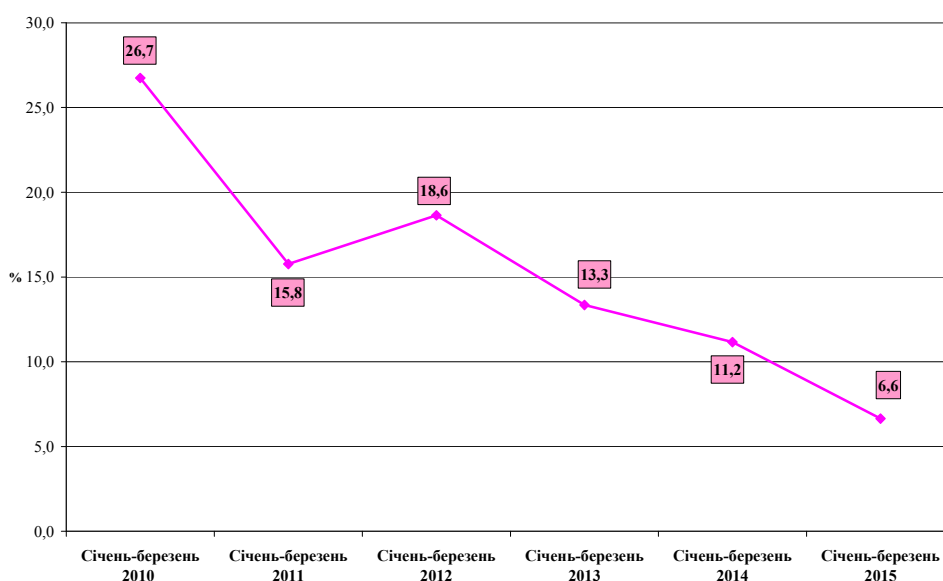
Видатки державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів склали 73,5 млрд грн, що на 12,4 млрд грн, або на 20,3 %, більше показника минулого року. Рівень виконання річного плану також збільшився (на 0,6 в. п.) щодо минулорічного показника і становив 18,8 %.

Із загального фонду було профінансовано 68,6 млрд грн, що на 26,4 % більше відповідного показника 2014 року і становить 18,9 % річних планових призначень, зі спеціального фонду – 4,9 млрд грн, що менше показника попереднього року на 28,3 %. Рівень виконання річного плану по спеціальному фонду становить 17,1 % (за січень – березень 2014 року – 12,1 %).

У загальній сумі видатків частка спеціального фонду зменшилася порівняно з минулорічним показником на 4,6 в. п. і склала 6,6 % (див. графік 3.3.3). Скорочення частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів у I кварталі 2015 року пов'язано, зокрема, з відсутністю субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах (1,7 млрд грн у відповідному періоді 2014 року). Суттєво зменшилися видатки на економічну діяльність, охорону навколишнього природного середовища, житлово-комунальне господарство (на 89,1 %, 52,5 % та 96,3 % відповідно). Крім того, збільшилася частка видатків спеціального фонду місцевих бюджетів за рахунок передачі фінансування з державного бюджету до місцевих бюджетів низки бюджетних закладів, установ та організацій.

Графік 3.3.3

Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2010–2015 років

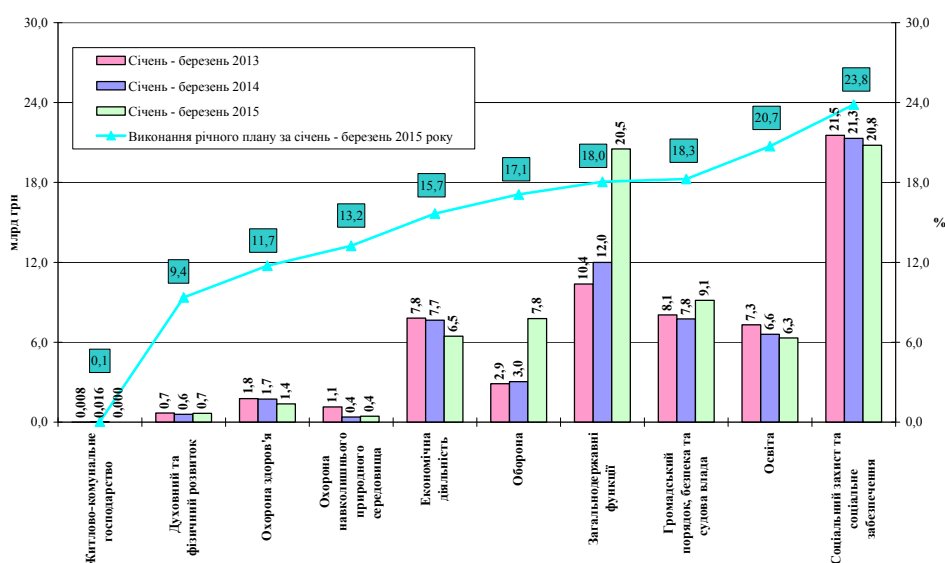

ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Упродовж I кварталу 2015 року найкраще фінансувалися видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (23,8 % річного планового обсягу), освіту (20,7 %), громадський порядок, безпеку та судову владу (18,3 %) (див. діаграму 3.3.2). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство і духовний та фізичний розвиток – 0,1 % та 9,4 % відповідно.

Діаграма 3.3.2

Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації

Порівняно з аналогічним періодом 2014 року збільшення обсягів видатків відбулося менш ніж за половиною статей за функціональною класифікацією видатків. Найбільше зросли видатки на загальнодержавні функції – на 70,9 % (на 8,5 млрд грн), оборону – у 2,5 раза (на 4,7 млрд грн), громадський порядок, безпеку та судову владу – на 18,0 % (1,4 млрд грн).

Видатки соціального спрямування державного бюджету становили 29,2 млрд грн, що менше минулорічного показника на 1,1 млрд грн, або на 3,6 %. Їх рівень виконання 21,4 %, що на 0,5 в. п. менше минулорічного показника.

У структурі фактичних видатків мають місце зміни порівняно з останніми роками (див. таблицю 3.3.3). Збільшилися частки видатків на загальнодержавні функції (на 5,9 в. п. порівняно з I кварталом 2014 року) за рахунок збільшення частки видатків на обслуговування боргу (на 6,8 в. п.), а також на оборону (на 3,8 в. п.). Зменшилися частки видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (3,8 в. п. порівняно з I кварталом 2014 р.), економічну діяльність (2,3 в. п.), міжбюджетні трансферти (1,7 в. п.), освіту (1,3 в. п.) та охорону здоров'я (0,6 в. п.).

Таблиця 3.3.3

**Видатки державного бюджету за січень – березень 2013–2015 років
у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування**

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %
Загальнодержавні функції, з них:	59 200,7	10 377,2	11,8	74 741,5	12 001,5	12,9	113 660,4	20 512,6	18,9
• обслуговування боргу	29 582,9	6 715,5	7,6	44 856,2	8 302,8	8,9	92 672,5	17 098,6	15,7
Оборона	16 199,0	2 887,3	3,3	17 782,0	3 049,0	3,3	45 449,6	7 771,2	7,1
Громадський порядок, безпека та судова влада	38 843,9	8 052,9	9,2	40 485,1	7 751,4	8,4	50 081,3	9 145,7	8,4
Охорона навколишнього природного середовища	7 036,8	1 144,8	1,3	7 314,3	391,3	0,4	3 372,6	446,7	0,4
Житлово-комунальне господарство	51,2	8,4	0,01	682,1	15,5	0,02	523,73	0,27	0,0
Охорона здоров'я	12 266,8	1 773,8	2,0	12 224,2	1 734,9	1,9	11 704,3	1 374,5	1,3
Духовний та фізичний розвиток	4 646,8	687,5	0,8	5 270,3	591,5	0,6	7 123,1	667,2	0,6
Освіта	32 910,5	7 307,0	8,3	33 974,3	6 608,6	7,1	30 522,4	6 322,7	5,8
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	89 195,2	21 539,1	24,5	92 961,4	21 305,3	23,0	87 212,5	20 795,9	19,1
• соціальний захист пенсіонерів	83 233,6	20 808,4	23,7	87 359,9	20 808,4	22,4	76 950,1	19 381,4	17,8
Економічна діяльність, у т.ч.:	37 094,0	7 814,4	8,9	50 375,0	7 654,9	8,2	41 238,8	6 460,4	5,9
• сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 728,5	1 394,2	1,6	7 971,9	954,1	1,0	4 303,9	675,1	0,6
• паливно-енергетичний комплекс	10 480,3	3 332,1	3,8	21 212,1	3 449,1	3,7	3 698,8	191,2	0,2
• транспорт	14 009,3	2 557,2	2,9	16 139,5	2 551,3	2,7	24 301,0	4 694,2	4,3
• інші видатки на економічну діяльність	4 875,8	530,9	0,6	5 051,5	700,4	0,8	8 935,2	899,9	0,8
Міжбюджетні трансферти	118 590,8	26 264,7	29,9	138 305,9	31 713,8	34,2	178 879,2	35 274,1	32,4
Усього	416 035,7	87 857,1	100,0	474 116,2	92 817,8	100,0	569 768,0	108 771,2	100,0

Поряд з цим, як і у минулих роках, найбільші частки припадають на міжбюджетні трансферти (32,4 %), та на соціальний захист і соціальне забезпечення (19,1 %). Водночас слід зазначити, що велика частина міжбюджетних трансфертів спрямовується на надання пільг, субсидій, допомог тощо, а отже, також на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Значна частка бюджетних коштів була спрямована на загальнодержавні функції (18,9 %), що насамперед пов'язано з борговим навантаженням на бюджет у вигляді обслуговування боргу (15,7 % усіх видатків). Для прикладу, сума, витрачена на зазначені цілі у I кварталі поточного року, є у 2,6 раза більшого за видатки на духовний та фізичний розвиток, у 12,4 раза перевищує видатки на охорону здоров'я та у 2,7 раза – видатки на галузь освіти.

ВИДАТКИ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

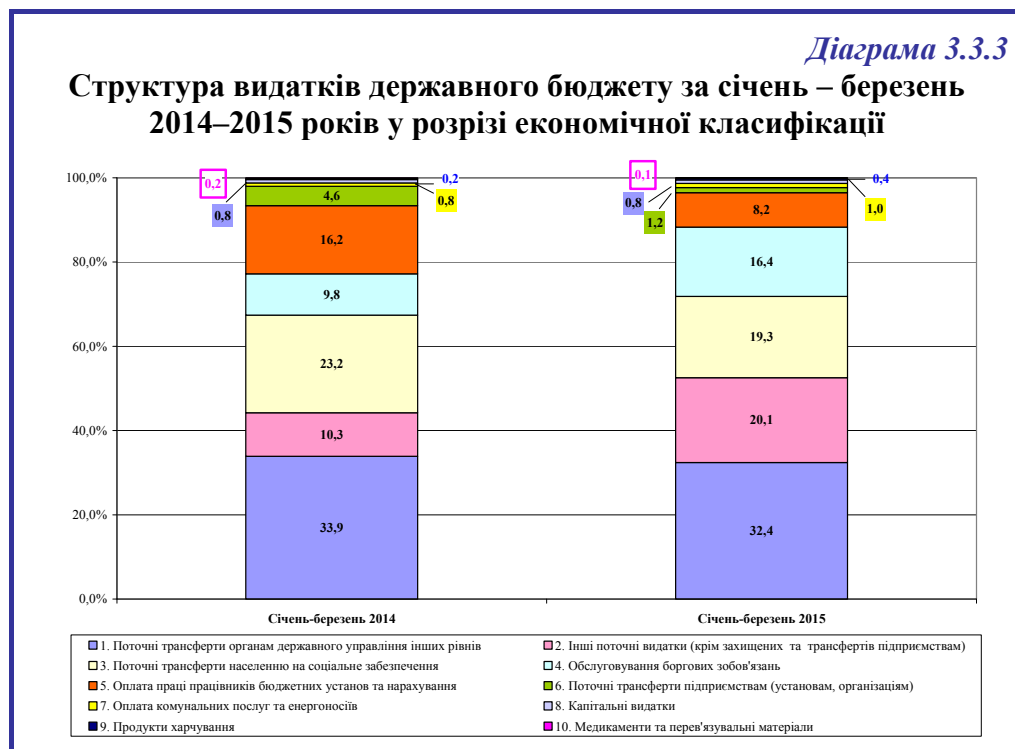
Як свідчать дані таблиці 3.3.4, відбулося зростання видатків за більшістю статей економічної класифікації. Скорочення зазнали видатки на оплату праці працівників бюджетних установ (на 55,6 %), медикаменти та перев'язувальні матеріали (на 18,0 %), поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення (на 2,2 %). Зазначене, зокрема, пов'язано з переданням утримання закладів освіти та охорони здоров'я місцевим бюджетам, що здійснюється за рахунок відповідних субвенцій із державного бюджету (див. розділ «Міжбюджетні трансферти з державного бюджету до місцевих бюджетів» цього квартального моніторингу).

Таблиця 3.3.4

**Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами)
за січень – березень 2013–2015 років у розрізі економічної класифікації**

Роки Видатки згідно з економічною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Поточні видатки	395 345,3	85 863,1	21,7	441 164,7	92 024,1	20,9	551 873,6	107 878,0	19,5
Оплата праці працівників бюджетних установ	49 422,0	10 680,0	21,6	51 986,4	11 388,0	21,9	24 784,2	5 055,1	20,4
Нарахування на заробітну плату	15 930,8	3 430,5	21,5	16 920,4	3 632,3	21,5	18 285,3	3 826,2	20,9
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	3 371,7	221,6	6,6	3 541,1	162,9	4,6	5 499,8	133,5	2,4
Продукти харчування	2 074,4	274,0	13,2	1 943,3	206,6	10,6	2 774,7	413,9	14,9
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 339,4	1 248,9	23,4	5 435,5	801,6	14,7	5 561,5	1 105,1	19,9
Обслуговування боргових зобов'язань	36 334,5	7 413,7	20,4	47 957,6	9 050,4	18,9	95 720,9	17 886,2	18,7
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	14 660,5	4 145,1	28,3	22 572,6	4 283,2	19,0	11 457,3	1 292,1	11,3
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	114 630,7	25 846,6	22,5	133 168,6	31 446,7	23,6	177 237,4	35 273,4	19,9
Поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення, у т. ч.:	88 425,2	21 560,2	24,4	92 404,6	21 489,8	23,3	85 518,4	21 009,5	24,6
• виплата пенсій і допомоги	84 478,3	21 155,9	25,0	88 651,1	21 123,1	23,8	78 191,7	19 631,3	25,1
• виплата стипендій	272,2	75,2	27,6	293,8	72,9	24,8	51,5	11,4	22,1
• інші виплати населенню	3 674,8	329,1	9,0	3 459,8	293,8	8,5	7 275,2	1 366,9	18,8
Інші поточні видатки	65 156,1	11 042,4	16,9	65 234,6	9 562,6	14,7	125 034,2	21 882,9	17,5
Капітальні видатки, з них:	19 207,3	1 994,0	10,4	26 534,6	793,8	3,0	17 261,2	893,2	5,2
Капітальне будівництво (придбання)	1 395,9	119,2	8,5	3 359,7	102,7	3,1	3 753,6	243,2	6,5
Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація	1 777,2	470,5	26,5	1 015,4	12,8	1,3	858,1	38,7	4,5
Капітальні трансферти	13 578,1	1 177,3	8,7	19 605,2	613,7	3,1	8 927,5	257,8	2,9
Нерозподілені видатки	1 483,1	0,0	0,0	6 416,9	0,0	0,0	633,2	0,0	0,0
Усього видатків (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)	416 035,7	87 858,1	21,1	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1

Частки поточних і капітальних видатків у загальному обсязі видатків порівняно з минулим роком не змінились. Але їх структура зазнала змін (див. діаграму 3.3.3).

Найбільше зростання частки видатків спостерігається за іншими поточними видатками – на 9,8 в. п. Видатки по обслуговуванню боргових зобов'язань зросли на 6,6 в. п., наразі на них припадає шоста частина усіх видатків державного бюджету. Незначно зросли частки видатків на продукти харчування та оплату комунальних послуг, на 0,2 в. п. кожна.

Обсяг капітальних видатків як і у минулому році був незначним і становив 0,9 млрд грн (порівняно з 0,8 млрд грн у січні – березні 2014 року). Рівень їх виконання збільшився на 2,2 в. п. і склав 5,2 %.

Частка захищених статей видатків державного бюджету за економічною класифікацією знизилася до 77,9 %, що менше відповідного показника 2014 року на 6,4 в. п.

ВИДАТКИ ЗА ПРОГРАМНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Стан виконання видаткової частини Державного бюджету України за січень – березень 2013–2015 років за програмною класифікацією наведено у додатку А.

Кількість бюджетних програм у I кварталі 2015 року зменшилася порівняно з відповідним періодом 2014 року на 62 од. і становила 479 од.

З метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади 18 державних органів зазнали змін (ліквідовано – 8, реорганізовано – 10). В результаті – вони профінансовані від 50 % до 100 % річного плану. Також майже на 100 відсотків профінансовано бюджетні програми, які мають короткий термін дії. Всього таких бюджетних програм – 26, видатки за ними склали 459,9 млн грн.

У звітному періоді найбільші обсяги видатків здійснено за такими бюджетними програмами головних розпорядників коштів:

- «Обслуговування боргу» (17,1 млрд грн); «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу» (9,9 млрд грн); «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот» (2,3 млрд грн); «Базова дотація» (1,3 млрд грн) Міністерства фінансів України;
- «Дотація на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами» (15,4 млрд грн); «Покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України для виплати пенсій» (4,0 млрд грн) Міністерства соціальної політики України;
- «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (10,7 млрд грн) Міністерства охорони здоров'я України;
- «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (9,3 млрд грн); «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (3,9 млрд грн); «Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам» (1,3 млрд грн) Міністерства освіти і науки України;
- «Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ» (6,0 млрд грн) міністерства оборони України;
- «Забезпечення захисту прав і свобод громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та протидія незаконній міграції» (2,7 млрд грн) Міністерства внутрішніх справ України.

Протягом I кварталу 2015 року не фінансувалось 90 бюджетних програм на загальну суму 30,6 млрд грн.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ З БЮДЖЕТУ / ПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТІВ ДО БЮДЖЕТУ

Обсяг наданих із державного бюджету кредитів становить 982,5 млн грн, або 6,1 % річного плану, а обсяг повернутих кредитів – 716,7 млн грн, або 14,9 %. Рівень виконання річного плану з надання та повернення кредитів збільшився на 2,2 в. п. та 8,4 в. п. відповідно.

Показники надання і повернення кредитів до Державного бюджету України за три останні роки відображено у таблиці 3.3.5.

Таблиця 3.3.5

Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – березень 2013–2015 років

Роки Показники	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Кредитування, у т.ч.:	1 301,6	455,2	35,0	4 824,4	79,5	1,6	11 210,0	265,8	2,4
– надання кредитів	13 401,7	1 612,0	12,0	9 215,1	363,4	3,9	16 006,2	982,5	6,1
– повернення кредитів	–12 100,1	–1 156,9	9,6	–4 390,7	–283,9	6,5	–4 796,2	–716,7	14,9

Найбільше **кредитів** із державного бюджету було надано на електроенергетичну галузь та дорожнє господарство за функцією «Економічна діяльність», зокрема:

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості України за бюджетними програмами: «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» – 208,7 млн грн, «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» – 199,1 млн грн та «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні» – 56,3 млн грн;
- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за бюджетною програмою «Розвиток міської інфраструктури і заходи в секторі централізованого теплопостачання України, розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві, реконструкція та розвиток системи комунального водного господарства м. Чернівці» – 60,3 млн грн;
- Державному агентству автомобільних доріг України за бюджетною програмою «Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору» – 14,0 млн грн.

Повернення кредитів також, в основному, відбулося за функцією «Економічна діяльність».

У розрізі бюджетних програм найбільше повернення кредитів мало місце за такими головними розпорядниками:

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України за програмою «Повернення мікрокредитів, наданих з державного бюджету суб'єктам малого підприємництва» – 0,3 млн грн;
- Міністерство аграрної політики та продовольства України за програмою «Кошти, що надійдуть у рахунок погашення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії і наданими для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, переданої сільськогосподарським товаровиробникам та іншим суб'єктам господарювання» – 0,4 млн грн;
- Міністерство фінансів України за програмами «Повернення безвідсоткових бюджетних позик, наданих у 2004 році підприємствам державної форми власності паливно-енергетичного комплексу та у 2005 році підприємствам та організаціям вугільної промисловості на погашення заборгованості із заробітної плати працівникам» – 0,1 млн грн; «Повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою» – 618,6 млн грн.

3.4. ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За даними Державного казначейства України, до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) за I квартал 2015 року надійшло 63,1 млрд грн, що на 14,0 %, або на 7,4 млрд грн, більше за відповідний показник минулого року.

Без урахування міжбюджетних трансфертів надійшло 27,8 млрд грн, що на 15,9 % більше, ніж у січні – березні 2014 року.

Рівень виконання річного плану доходів, затвердженого місцевими радами, становив 32,7 % проти 21,0 % за даними попереднього року. Рівень виконання річного розрахункового показника Міністерства фінансів України на 2015 рік склав 34,6 % (у 2014 році – 21,9 %).

Виконання дохідної частини місцевих бюджетів характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.1.

Таблиця 3.4.1

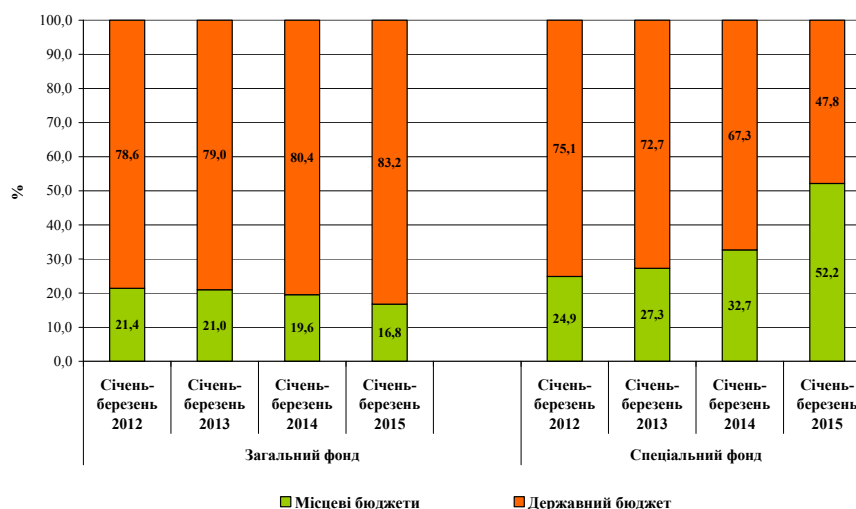
Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2013–2015 років

Доходи	Факт за січень-березень 2013 року	Факт за січень-березень 2014 року	Розрахункові показники МФУ на 2015 рік	Затверджено місцевими радами на 2015 рік	Факт за січень-березень 2015 року	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	23 447,0	23 981,8	80 243,4	84 916,1	27 787,1	34,6	32,7
– загальний фонд	18 983,6	18 925,5	72 290,1	72 582,4	21 502,8	29,7	29,6
– спеціальний фонд	4 463,4	5 056,3	7 953,3	12 333,7	6 284,3	79,0	51,0

Частка доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 19,8 % (що на 1,6 в. п. менше рівня минулого року). При цьому відбулися зміни у структурі доходів за фондами бюджету. Так, частка доходів місцевих бюджетів по загальному фонду знизилася на 2,8 в. п., по спеціальному фонду – зросла на 19,5 в. п. (див. діаграму 3.4.1).

Діаграма 3.4.1

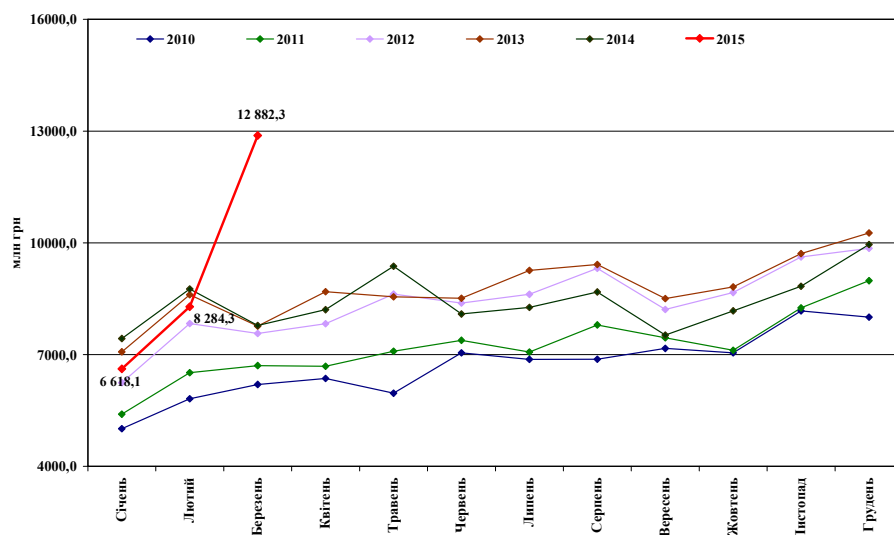
Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років

Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів відрізняється від тенденцій останніх років стрімким зростанням березневих надходжень, що пояснюється збільшенням власних надходжень бюджетних установ (див. графік 3.4.1).

Графік 3.4.1

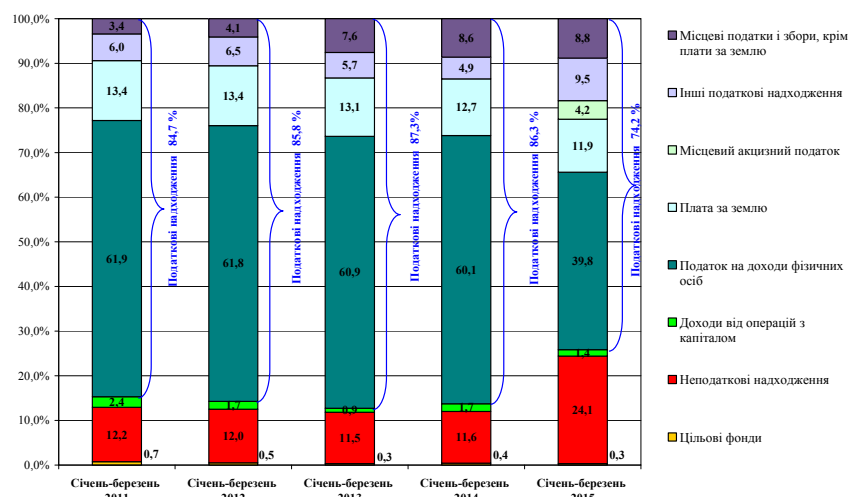
Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2010–2015 роках

Структура доходів місцевих бюджетів зазнала суттєвих змін, насамперед через часткове зарахування надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету (у розмірі 25 % податку на відповідній території України та у розмірі 60 % – на території міста Києва). Саме з цим пов'язане суттєве скорочення частки податку на 20,3 в. п.: з 60,1 % до 39,8 %. Це призвело також і до скорочення частки власне податкових надходжень на 12,1 в. п. до 74,2 % (див. діаграму 3.4.2).

Діаграма 3.4.2

Структура доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2015 років

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

У січні – березні 2015 року до місцевих бюджетів надійшло 20,6 млрд грн податкових надходжень, тобто стільки ж, скільки й у минулому році. Втім, їхня частка в загальній структурі доходів місцевих бюджетів значно скоротилася через перерозподіл з початку 2015 року доходів між державним і місцевими бюджетами, зокрема через часткове зарахування надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету.

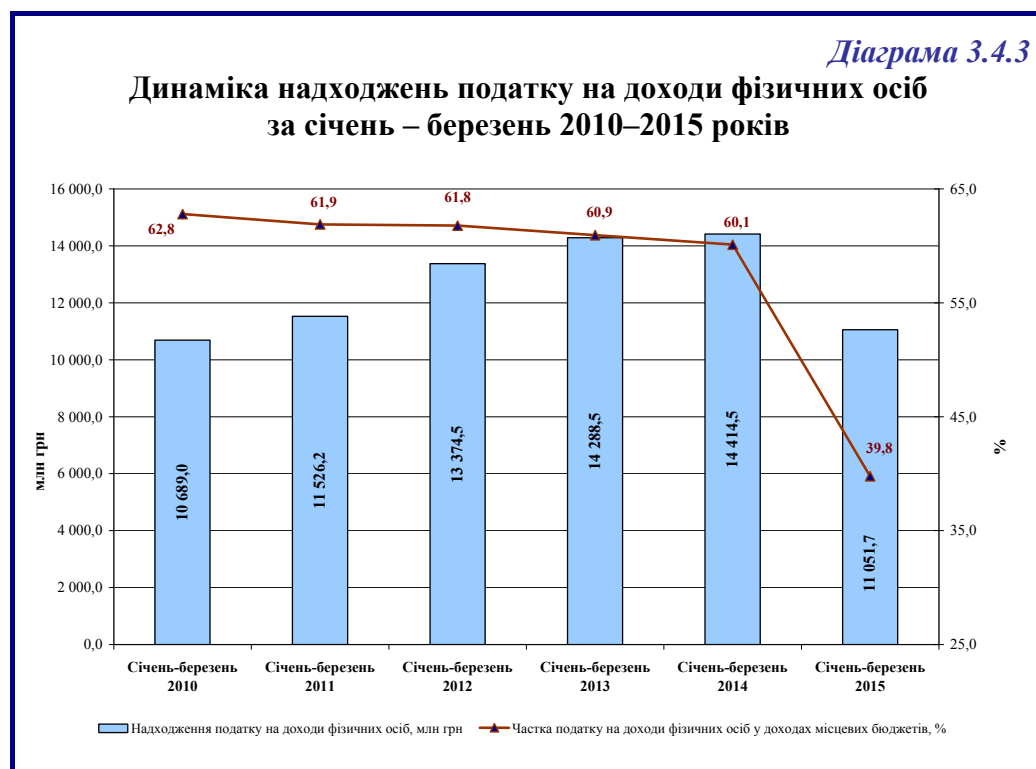
Рівень виконання податкових надходжень становив 29,3 % від річного плану, що свідчить про високу ймовірність перевиконання цього показника за результатами року. Причому перевиконання річного плану можна очікувати за всіма основними податковими джерелами наповнення місцевих бюджетів, а саме: податок на доходи фізичних осіб, акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, плата за використання природних ресурсів, податок на прибуток підприємств, орендна плата за землю, що сплачується юридичними особами, єдиний податок тощо.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок на доходи фізичних осіб, попри переспрямування його значної частки до зарахування до державного бюджету, продовжує зберігати позицію найвагомішого за обсягом джерела дохідної частини місцевих бюджетів – 39,8 %. Надходження цього податку склали 11,1 млрд грн, що на 3,3 млрд грн, або на 23,3 % менше за відповідний показник минулого року.

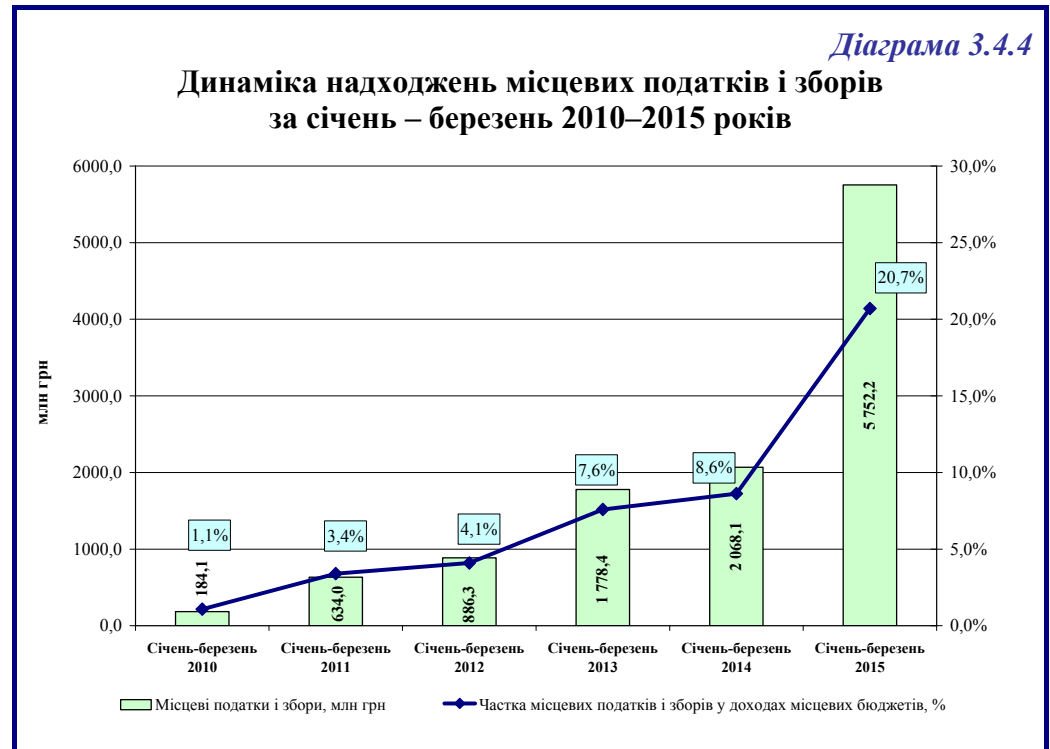
У зіставних умовах обсяг надходжень податку становить 16,6 млрд грн, що на 2,2 млрд грн, або на 15,4 %, більше, ніж у 2014 році. Відповідно, обсяг податку, який було вилучено з місцевих бюджетів і спрямовано до державного бюджету, становить 5,6 млрд грн.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб відображена на діаграмі 3.4.3.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

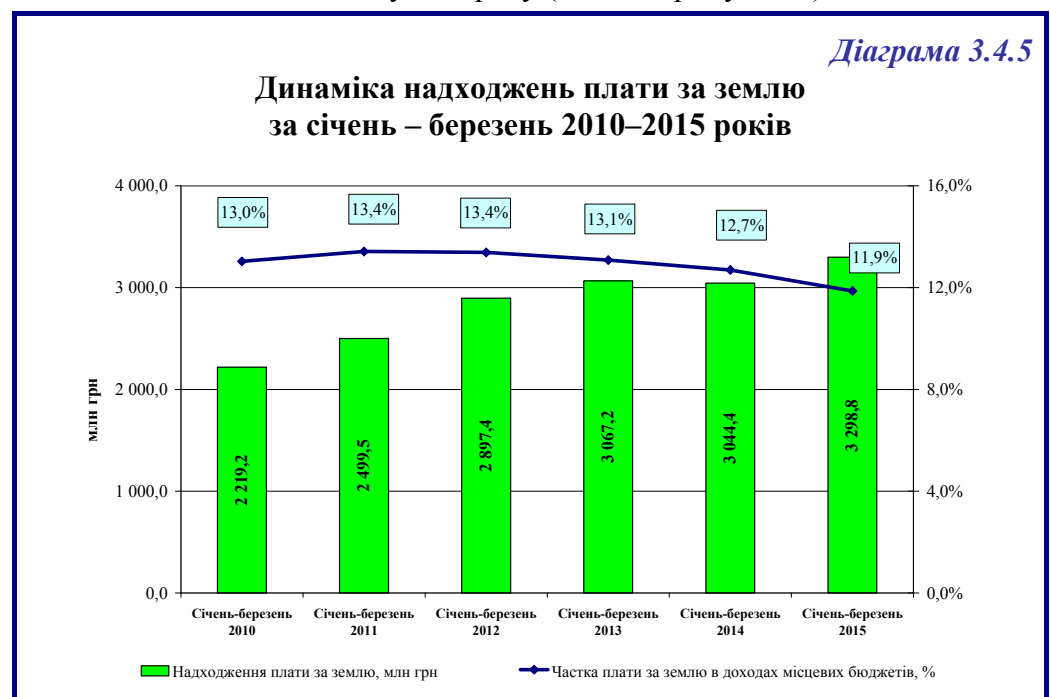
З 2015 року до **місцевих податків і зборів** віднесено також податки на майно, зокрема плата за землю. Завдяки цьому місцеві податки і збори посіли друге місце за обсягом наповнення місцевих бюджетів. Їхня частка в загальній структурі доходів місцевих бюджетів з урахуванням податків на майно та єдиного податку становить 20,7 %, а обсяг – 5,8 млрд грн (див. діаграму 3.4.4).

Відтак, основними складовими місцевих податків і зборів є податки на майно, зокрема плата за землю, та єдиний податок.

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

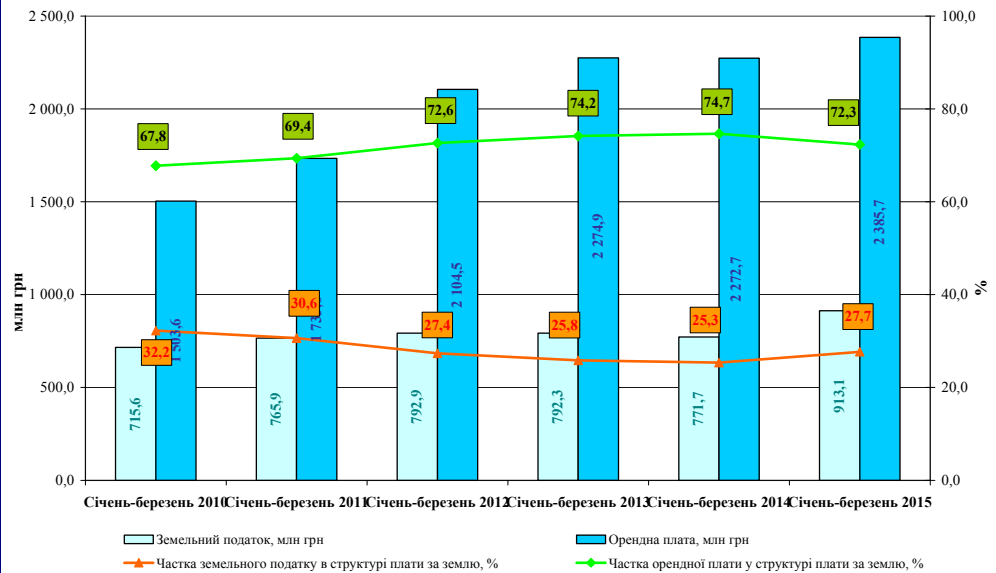
Основним за обсягом джерелом місцевих податків є **плата за землю**. З цього джерела надійшло 3,3 млрд грн, що на 8,4 % більше за відповідний показник минулого року (див. діаграму 3.4.5).

Вперше за останні п'ять років відбулось скорочення частки орендної плати за землю та відповідне збільшення частки земельного податку. У I кварталі 2015 частка земельного податку збільшилася, а частка орендної плати скоротилася на 2,4 в. п. (див. діаграму 3.4.6).

Діаграма 3.4.6

Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – березень 2010–2015 років

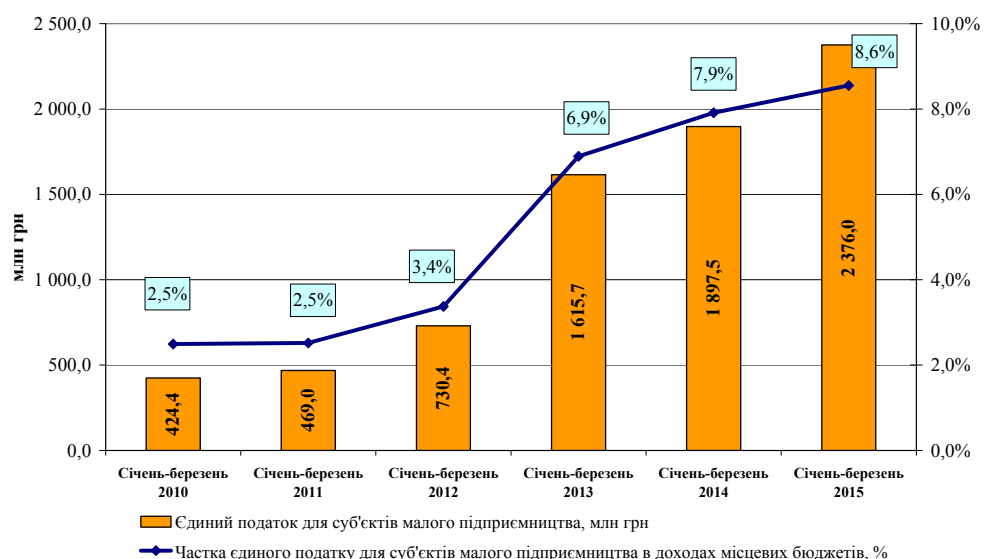

ЄДИНИЙ ПОДАТОК ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Другою істотною складовою місцевих податків і зборів був **єдиний податок**, який надійшов у сумі 2,4 млрд грн, що на 25,2 % більше за обсяги надходжень I кварталу 2014 року (див. діаграму 3.4.7).

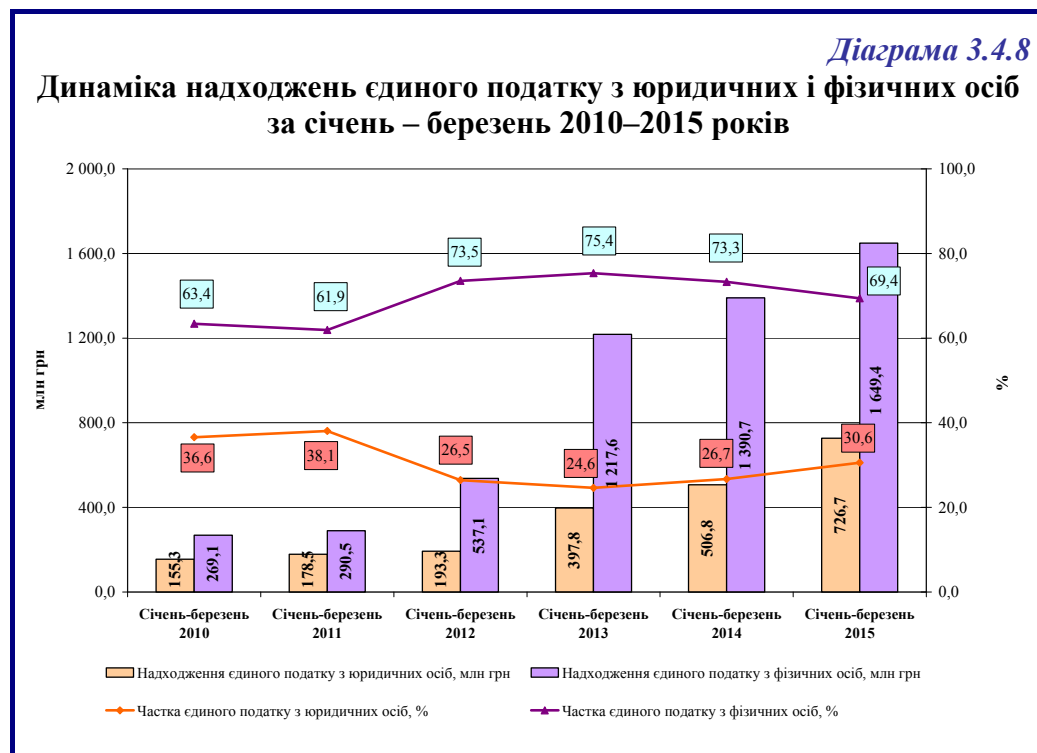
Діаграма 3.4.7

Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – березень 2010–2015 років

Таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості платників податку – фізичних осіб та суб'єктів малого підприємництва. Ще однією причиною збільшення обсягу надходжень з цього джерела стало віднесення до нього податку з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %. Його відповідником у попередні періоди був фіксований сільськогосподарський податок, обсяг якого у I кварталі 2014 був незначним і становив 26,8 млн грн.

На діаграмі 3.4.8 представлена динаміка надходжень єдиного податку з юридичних та фізичних осіб.

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

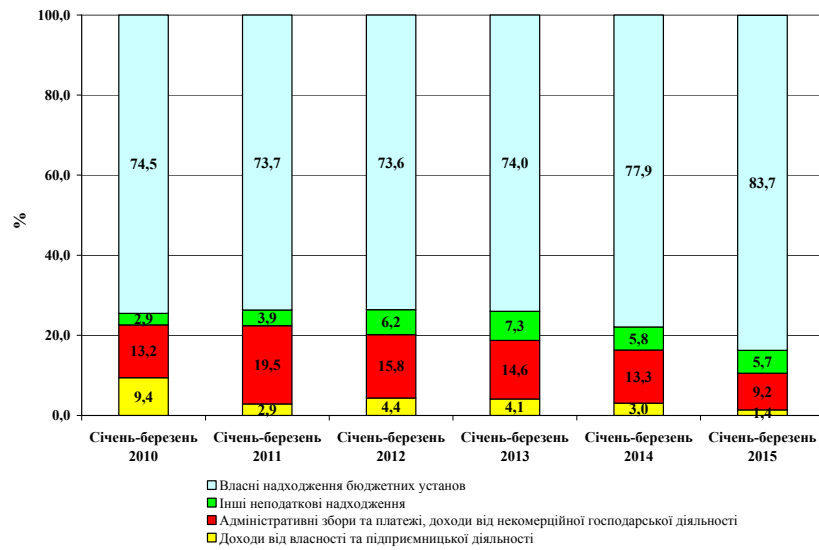
Обсяг **неподаткових надходжень** місцевих бюджетів склав 6,7 млрд грн, що в 2,4 раза більше, ніж відповідний показник 2014 року.

У структурі неподаткових надходжень відмічається збільшення частки власних надходжень бюджетних установ на 5,8 в. п., водночас частки інших складових скоротилися: доходи від власності та підприємницької діяльності – на 1,6 в. п., адміністративні збори та платежі – на 4,1 в. п., інші неподаткові надходження – на 0,1 в. п. (див. діаграму 3.4.9).

Традиційно, найбільшою за обсягом статтею неподаткових надходжень до місцевих бюджетів є **власні надходження бюджетних установ**. Їх обсяг становив 5,6 млрд грн, що в 2,5 раза більше аналогічного показника минулого року.

Діаграма 3.4.9

Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років

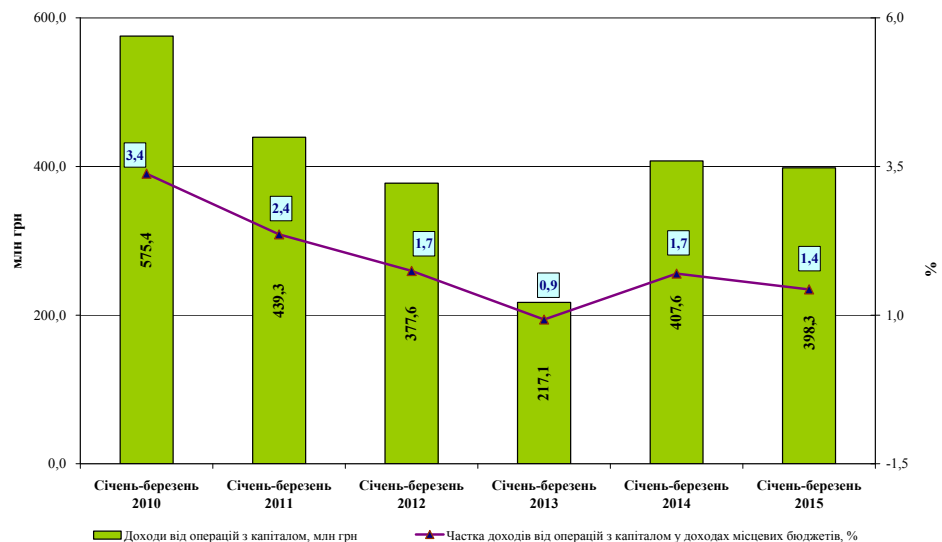

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У I кварталі 2015 року обсяг доходів від операцій з капіталом дещо збільшився порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Вони становили 398,3 млн грн, що на 2,3 % менше, ніж у 2014 році. Це призвело до подальшого зменшення частки доходів від операцій з капіталом у доходах місцевих бюджетів до 1,4 % (див. діаграму 3.4.10).

Діаграма 3.4.10

Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2010–2015 років

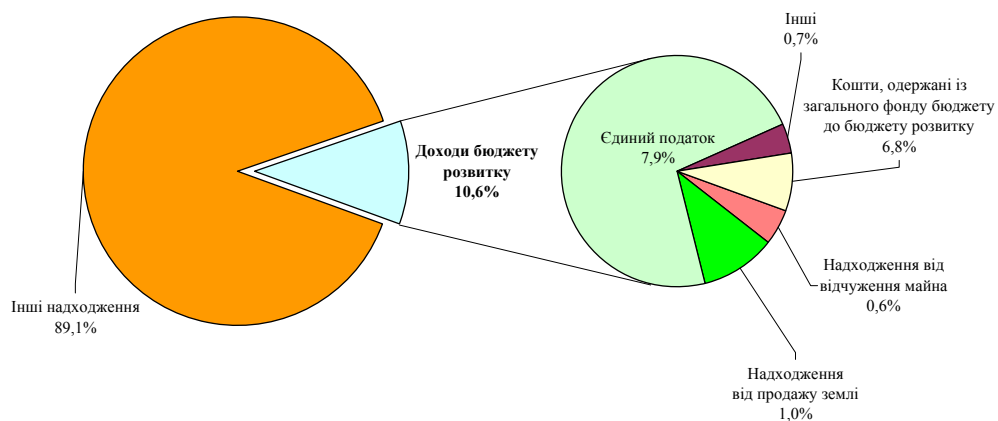

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Доходи бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) за I квартал 2015 року склали 2,0 млрд грн, що на 19,2 % менше від показника 2014 року. Падіння обсягів надходжень бюджету розвитку відбулося через виключення з переліку джерел його наповнення єдиного податку, який у січні – березні 2014 року становив 76,5 % всіх надходжень бюджету розвитку (див. діаграми 3.4.11 і 3.4.12).

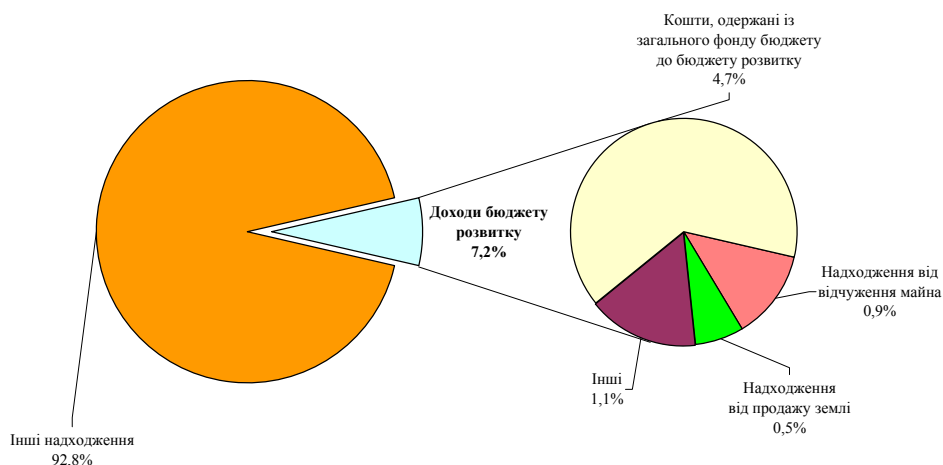
Діаграма 3.4.11

**Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
за січень – березень 2014 року**

Діаграма 3.4.12

**Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
за січень – березень 2015 року**

За результатами I кварталу 2015 року основним джерелом наповнення бюджету розвитку стали кошти, одержані із загального фонду бюджету, – 64,6 % загального обсягу.

Також значними джерелами доходів були надходження від продажу землі (140,5 млн грн, або 7,0 %) та від відчуження майна, що знаходиться у комунальній власності (254,5 млн грн, або 12,7 %).

Надходження інших видів доходів склали 15,7 % усіх доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) становив 53,3 млрд грн, що більше відповідного показника 2014 року на 4,2 %.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) склав 52,5 млрд грн, що на 3,9 % перевищує показник попереднього року. Рівень виконання планових показників, затверджених місцевими радами на 2015 рік, становив 21,8 %, при цьому за видатками загального фонду – 21,1 %, спеціального фонду – 26,9 %.

Виконання місцевих бюджетів за видатками характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

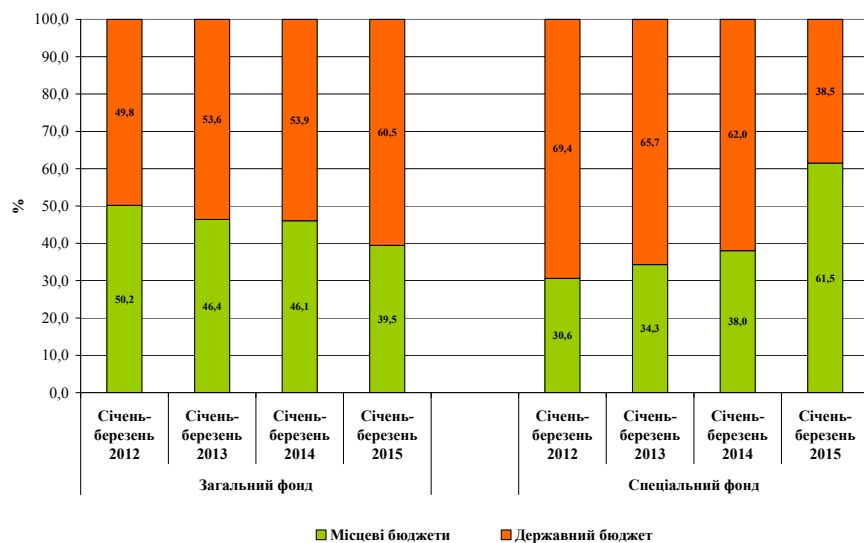
Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – березень 2013–2015 років

Видатки	Факт за січень – березень 2013 року	Факт за січень – березень 2014 року	Розрахункові показники МФУ на 2015 рік	Затверджено місцевими радами на 2015 рік	Факт за січень – березень 2015 року	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	50 510,4	50 538,3	260 277,0	240 540,8	52 531,2	20,2	21,8
– загальний фонд	46 216,3	46 351,0	249 702,7	211 493,3	44 728,0	17,9	21,1
– спеціальний фонд	4 294,1	4 187,3	10 574,3	29 047,5	7 803,2	73,8	26,9

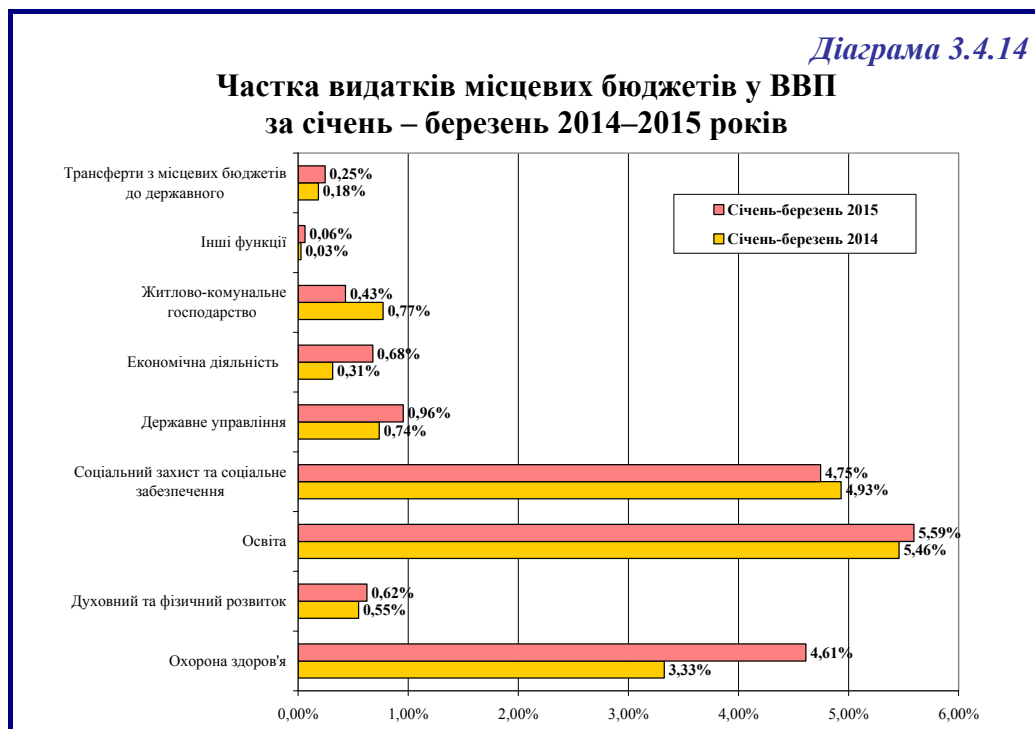
Частка видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 41,7 %, що на 3,6 в. п. менше, ніж аналогічний показник 2014 року. При цьому частка видатків загального фонду порівняно з відповідним періодом попереднього року зменшилася на 6,6 в. п. і склала 39,5 %, частка видатків спеціального фонду зросла на 23,5 в. п. до 61,5 % (див. діаграму 3.4.13). Зазначене зростання відбулося через здійснення облікових операцій зі взяття на баланс землі, що належить до комунальної власності м. Київ.

Діаграма 3.4.13

Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2012–2015 років

Рівень перерозподілу ВВП через місцеві бюджети України⁹ за даними I кварталу 2015 року становить 17,95 %, що на 1,65 в. п. більше за відповідний показник попереднього року. Найбільше зростання цього показника спостерігається за видатками на охорону здоров'я та економічну діяльність (+1,28 в. п. та +0,37 в. п. відповідно). Скорочення частки відбулося за видатками на житлово-комунальне господарство (на 0,34 в. п.) і на соціальний захист та соціальне забезпечення (на 0,18 в. п.) (див. діаграму 3.4.14).

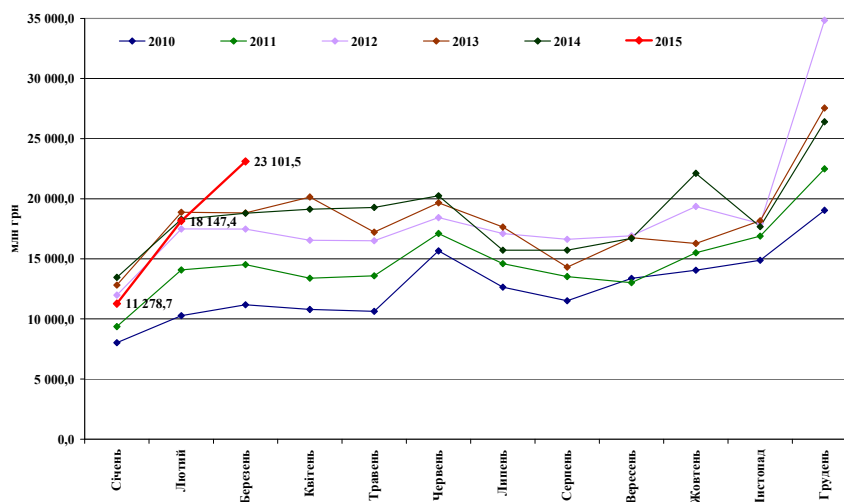

Характер щомісячної зміни обсягів видатків місцевих бюджетів у цілому був подібний до минулорічної динаміки (див. графік 3.4.2). Водночас спостерігалось суттєве зростання обсягу видатків у березні порівняно з відповідним показником 2014 року. Такий приріст відбувся через зростання видатків бюджету м. Київ, що спричинено вищевказаним проведенням операцій з обліку землі, на якій розташовані медичні заклади міста. Такі операції одночасно відображаються як доходи (за власними надходженнями бюджетних установ) і як проведені видатки. За рахунок цього обсяги фактичних надходжень і видатків місцевих бюджетів було збільшено на понад 3,0 млрд грн.

⁹ Частка місцевих бюджетів у ВВП.

Графік 3.4.2

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів за 2010–2015 роки

ЗАГАЛЬНИЙ ТА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Обсяг видатків загального фонду місцевих бюджетів становив 44,7 млрд грн. Порівняно з відповідним показником минулого року він зменшився на 3,5 %. Виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, становить 21,1 %, що на 0,4 в. п. нижче минулорічного показника.

Видатки спеціального фонду місцевих бюджетів профінансовано у сумі 7,8 млрд грн, що на 86,4 % більше, ніж аналогічний показник попереднього року. Як вже зазначалося, це відбулось, в основному, через проведення операцій з обліку землі у м. Київ. Рівень виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, склав 26,9 %, що на 15,3 в. п. більше рівня січня – березня 2014 року.

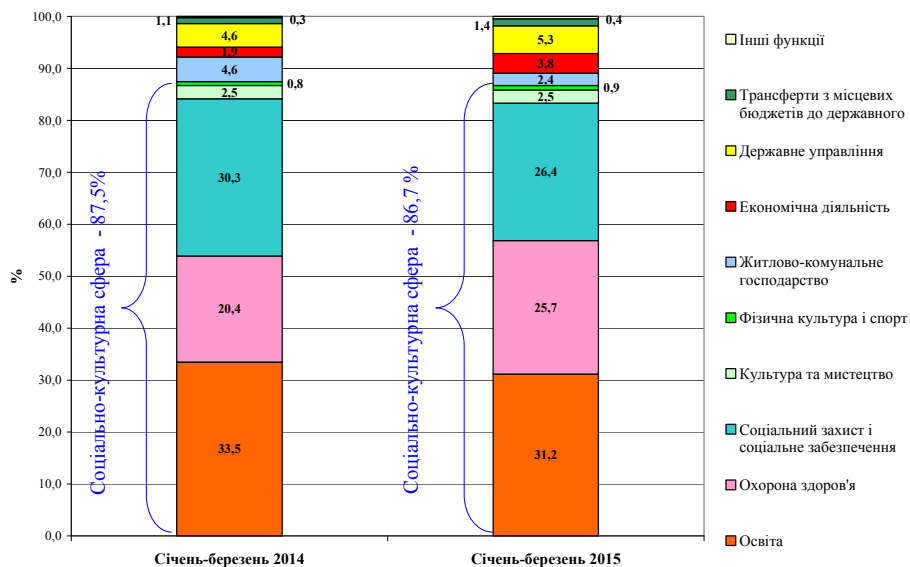
СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Більшість видатків місцевих бюджетів традиційно спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). У звітному періоді сукупна частка цих видатків у структурі видатків місцевих бюджетів складала 86,7 %, що на 0,8 в. п. менше рівня відповідного періоду попереднього року (див. діаграму 3.4.15).

У структурі видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією найбільші зміни відбулися за видатками на охорону здоров'я. Так, їх частка зросла на 5,3 в. п. і склала 25,7 %. Зазначимо, що таке збільшення відбулося завдяки проведенню операцій з обліку землі, на якій розташовані медичні заклади м. Київ.

Діаграма 3.4.15

Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років

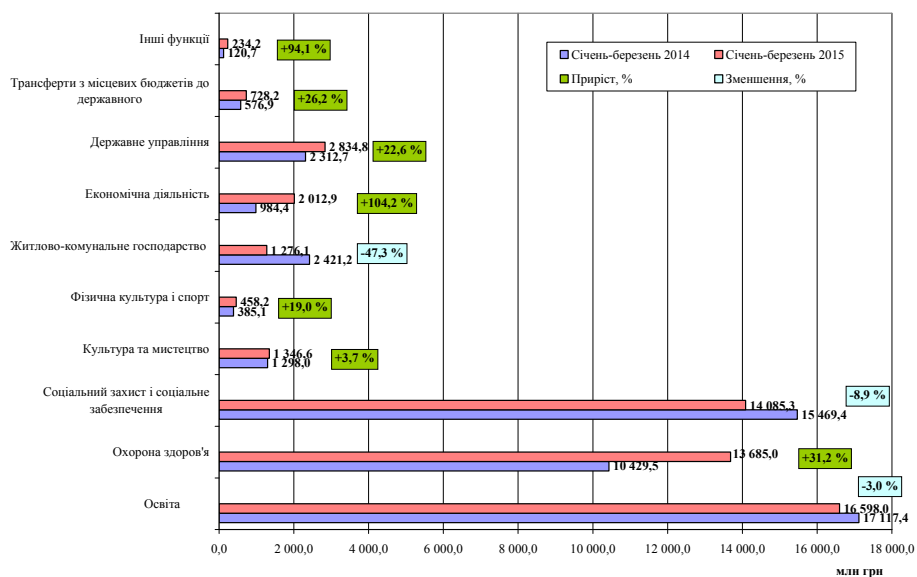

Частки видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення, на освіту та на житлово-комунальне господарство зменшилися, відповідно, на 3,9 в. п., на 2,3 в. п. та на 2,2 в. п. Загальний обсяг видатків на соціально-культурну сферу зріс на 3,3 % і склав 46,2 млрд грн.

Серед них найбільшими за обсягом є видатки на освіту – 16,6 млрд грн (або 31,2 % від усіх видатків місцевих бюджетів), соціальний захист і соціальне забезпечення – майже 14,1 млрд грн (або 26,4 %), охорону здоров'я – 13,7 млрд грн (або 25,7 %) (див. діаграму 3.4.16).

Діаграма 3.4.16

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – березень 2014–2015 років

Видатки на державне управління профінансовано у сумі 2,8 млрд грн, що на 22,6 % більше, ніж за січень – березень 2014 року. При цьому їх частка у структурі видатків місцевих бюджетів зросла на 0,7 в. п. та становила 5,3 %.

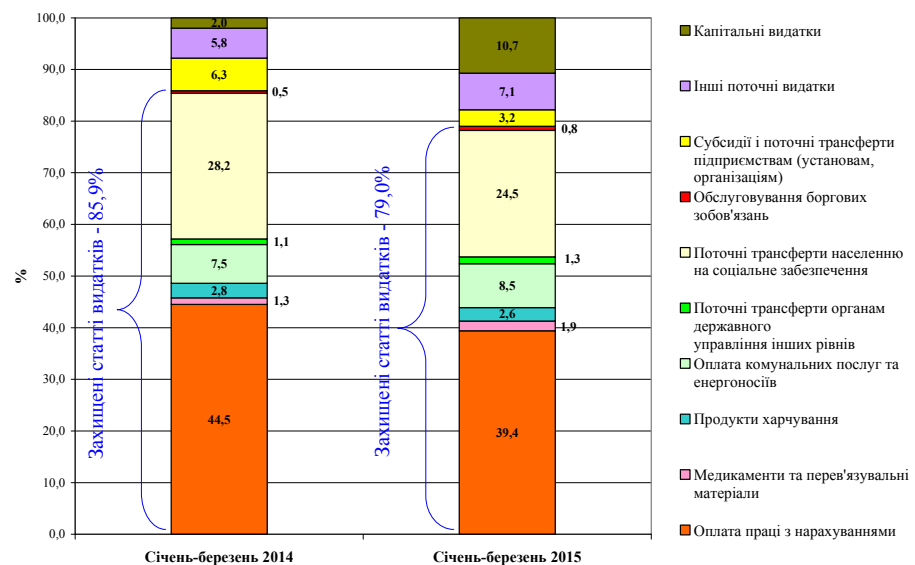
Крім того, мало місце зростання видатків на економічну діяльність (+104,2 %). Їх обсяг склав понад 2,0 млрд грн, а зростання відбулося практично за усіма статтями видатків місцевих бюджетів, що спрямовуються на економічну діяльність.

У розрізі економічної класифікації 79,0 % усіх видатків місцевих бюджетів припадало на захищені статті, що менше за відповідний показник 2014 року на 6,9 в. п. (див. діаграму 3.4.17).

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Діаграма 3.4.17

Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями традиційно є найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів. Порівняно з минулим роком вона зменшилась і становила 39,4 % (у 2014 році – 44,5 %). При цьому обсяги цих видатків зменшилися на 1,7 млрд грн, або на 7,6 %, та склали майже 21,0 млрд грн.

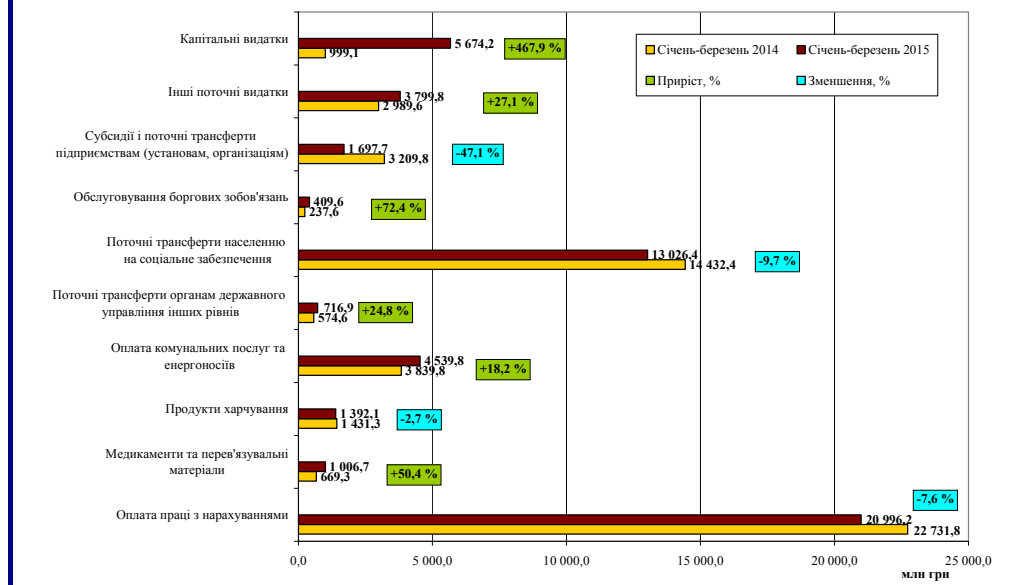
Наступна за обсягом частка видатків місцевих бюджетів припадає на поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення: 24,5 %, що на 3,7 в. п. менше, ніж у минулому році.

Ще за одними з вагомих видатків місцевих бюджетів – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – частка дещо зросла: до 8,5 %, або на 1,0 в.п.

У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 47,6 млрд грн, що на 5,1 % менше, ніж за 2014 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 5,7 млрд грн, їх обсяги зросли на 4,7 млрд грн, або у 5,7 раза (див. діаграму 3.4.18). Зазначене зростання відбулося через здійснення облікових операцій зі взяття на баланс землі, що належить до комунальної власності м. Київ.

Діаграма 3.4.18

Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2014–2015 років

МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МІСЦЕВИХ

За даними Державного казначейства України, у I кварталі 2015 року було перераховано 35,3 млрд грн міжбюджетних трансфертів із державного бюджету до місцевих бюджетів, що становить 19,7 % річного плану. Весь зазначений обсяг коштів надійшов до загального фонду місцевих бюджетів, що склало 20,1 % річного плану. З початку року фінансування міжбюджетних трансфертів по спеціальному фонду не здійснювалось.

Стан перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих, характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2013–2015 років

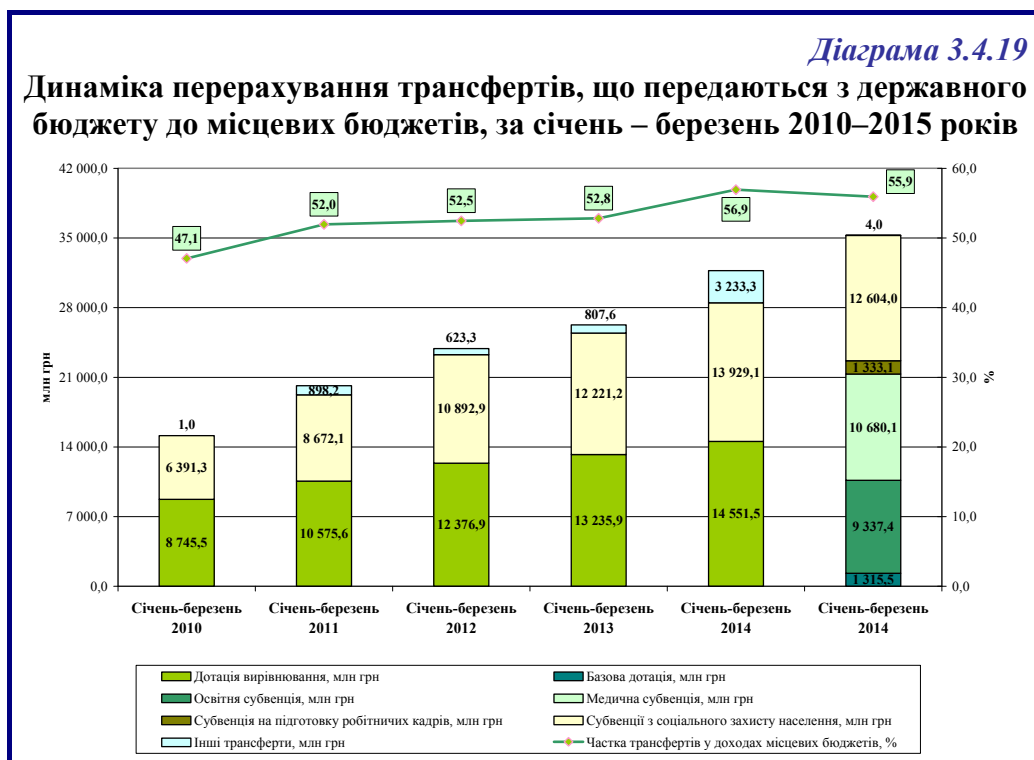
Міжбюджетні трансферти	Факт за січень – березень 2013 року	Факт за січень – березень 2014 року	План на 2015 рік	Факт за січень – березень 2015 року	Виконання плану, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	26 264,7	31 713,8	178 879,2	35 274,1	19,7
– загальний фонд	25 735,5	28 616,8	175 177,5	35 274,1	20,1
– спеціальний фонд	529,2	3 097,0	3 701,7	0,0	0,0

Особливістю міжбюджетних відносин у 2015 році є нові моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, запроваджені змінами до Бюджетного кодексу України, прийнятими законом від 28 грудня 2014 року № 79-VIII.

Головною відмінністю нової системи вирівнювання є скасування дотації вирівнювання (вилучення) і запровадження базової (реверсної) дотації, а також освітньої субвенції, субвенції на підготовку робітничих кадрів, медичної субвенції, субвенції на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру.

Цими змінами впроваджується механізм, за якого держава шляхом передачі спеціальних трансфертів (субвенцій) повністю бере на себе відповідальність щодо фінансового забезпечення поточних видатків установ медичної та освітньої сфери, що належать до повноважень місцевих бюджетів і складають значний обсяг у їх видатках.

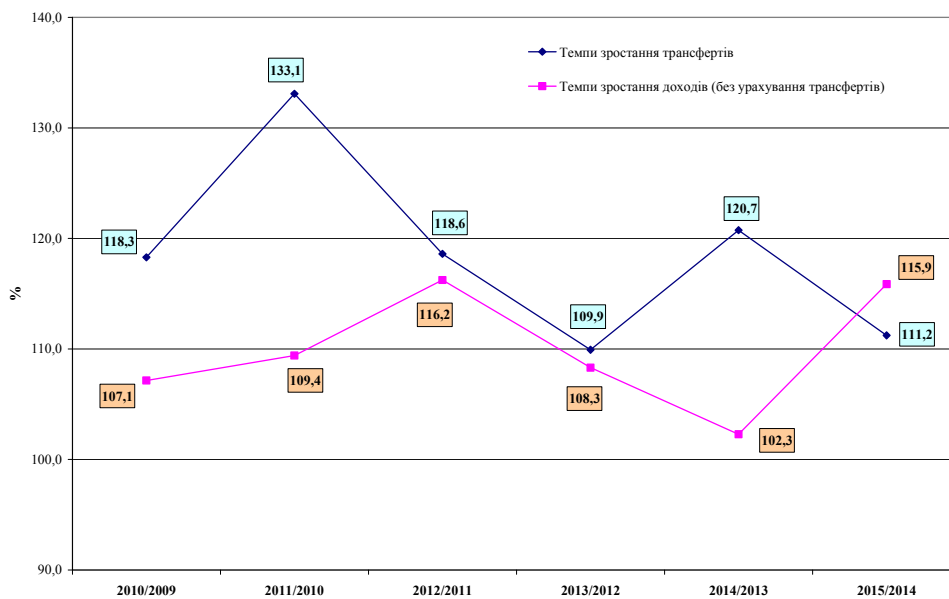
З урахуванням зазначених змін частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів зменшилась на 1,0 в. п. і становила 55,9 % (див. діаграму 3.4.19). При цьому практично усі трансферти, що надійшли з державного бюджету, спрямовувалися на соціально-культурну сферу.

Приріст обсягів міжбюджетних трансфертів порівняно з попереднім роком склав 11,2 %. Зауважимо, що на відміну від попередніх років, їх зростання відбувалося нижчими темпами, ніж доходів місцевих бюджетів (див. графік 3.4.3). Це передусім пов'язано з затримкою розробки і затвердження нових порядків надання низки трансфертів.

Графік 3.4.3

Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2010–2015 років

СИСТЕМА ВИРІВНЮВАННЯ

Для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій з початку 2015 року застосовуються базова та реверсна дотації. Базова дотація – це трансферт із державного бюджету до місцевих бюджетів, а реверсна дотація – це кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Нова система вирівнювання залежить від індексу податкоспроможності відповідного бюджету, обчисленого у розрахунку на одного жителя. Нормативним вважається середній рівень таких надходжень по Україні на одного жителя $\pm 10\%$. У разі, якщо такий рівень буде перевищено на 10 %, то 50 % надлишкових надходжень буде вилучатися до державного бюджету (реверсна дотація). Якщо ж виникне зворотна ситуація і надходження будуть на 10 % менші за середній рівень, то з державного бюджету буде компенсовано лише 80 % суми, необхідної для досягнення цього рівня.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється окремо за ПДФО та податком на прибуток. Решта доходів місцевих бюджетів вирівнюванню не підлягатимуть і залишаться у повному розпорядженні органів місцевої влади.

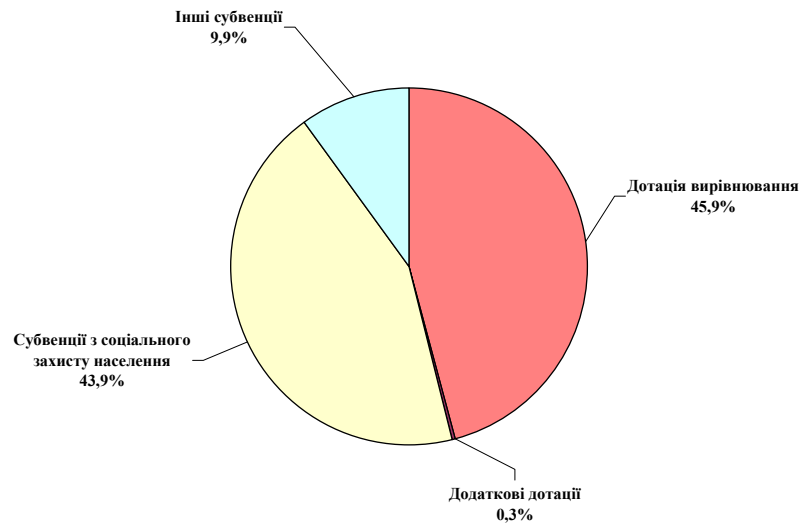
Базова дотація була перерахована в обсязі 1,3 млрд грн. Надходження до державного бюджету від перерахування **реверсної дотації** склали 0,7 млрд грн.

СТРУКТУРА МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Загальна частка за підсумками I кварталу 2015 року складає 64,3 % (у січні – березні 2014 року дотація вирівнювання становила 45,9 %) (див. діаграми 3.4.20 та 3.4.21).

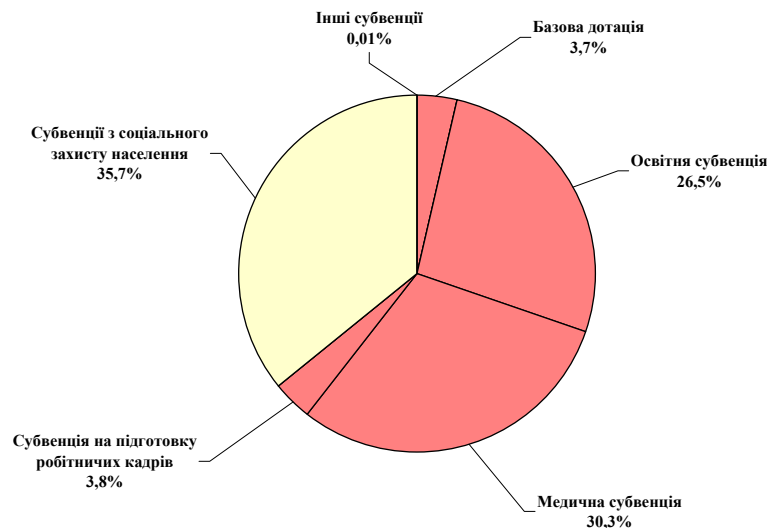
Діаграма 3.4.20

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2014 року

Діаграма 3.4.21

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015 року

Таким чином, обсяг коштів базової дотації разом з новими субвенціями (освітньою, медичною та субвенцією на підготовку робітничих кадрів) на 55,8 % більше за минулорічний обсяг дотації вирівнювання.

Традиційно у структурі трансфертів значну частку займають субвенції з соціального захисту населення. За I квартал 2015 року вона склала 35,7 % від усіх міжбюджетних трансфертів, що надійшли з державного бюджету (у I кварталі 2014 року ця частка становила

43,9 %). При цьому обсяг коштів на зазначені субвенції зменшився порівняно з показником січня – березня 2014 року на 9,5 % і склав 12,6 млрд грн.

ІНШІ ДОТАЦІЇ

Законом України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» передбачено фінансування:

- стабілізаційної дотації (річний план складає 2,0 млрд грн) – фінансування не здійснювалося.
- додаткової дотації з державного бюджету міському бюджету міста Славутича на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план складає 10,0 млн грн) – фінансування не здійснювалося.

МЕДИЧНА, ОСВІТНЯ ТА СУБВЕНЦІЯ НА ПІДГОТОВКУ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ

Як зазначено вище, сутністю нової моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та формування міжбюджетних відносин є надання низки субвенцій для забезпечення видатків установ медичної та освітньої сфери, які належать до повноважень місцевих бюджетів. У I кварталі 2015 року на їх фінансування було спрямовано 21,4 млрд грн. Зокрема:

- медична субвенція профінансована у сумі 10,7 млрд грн, що становить 23,2 % від плану на рік;
- освітня субвенція – 9,3 млрд грн, або 12,5 % річного плану;
- субвенція на підготовку робітничих кадрів – 1,3 млрд грн, що становить 22,9 % від плану на рік.

СУБВЕНЦІЇ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Субвенції соціального спрямування за січень – березень 2015 року були перераховані в обсязі 12,6 млрд грн, або 18,0 % річного плану, у т. ч.:

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу – 9,9 млрд грн, що становить 23,3 % від плану на рік;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот – 2,3 млрд грн, або 9,6 % річного плану;
- субвенція на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян – 243,7 млн грн, або 12,7 % річного плану;

- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 45,2 млн грн, або 5,6 % річного плану;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною» – 128,8 млн грн, або 22,2 % річного плану.

ІНШІ СУБВЕНЦІЇ

Згідно з даними Державної казначейської служби, крім субвенцій соціального спрямування та нових субвенцій, які впроваджено на заміну дотації вирівнювання (медична, освітня та субвенція на підготовку робітничих кадрів), на 2015 рік передбачено надання місцевим бюджетам 16-ти видів **інших субвенцій** (див. Додаток Б). У цілому їх профінансовано в обсязі лише 4,0 млн грн, або 3,4 % від плану на рік. При цьому фінансування розпочато за субвенціями:

- міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста – 2,1 млн грн, або 25,0 % річного плану;
- на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії – 1,9 млн грн, або 10,0 % річного плану;

ТРАНСФЕРТИ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ДО ДЕРЖАВНОГО

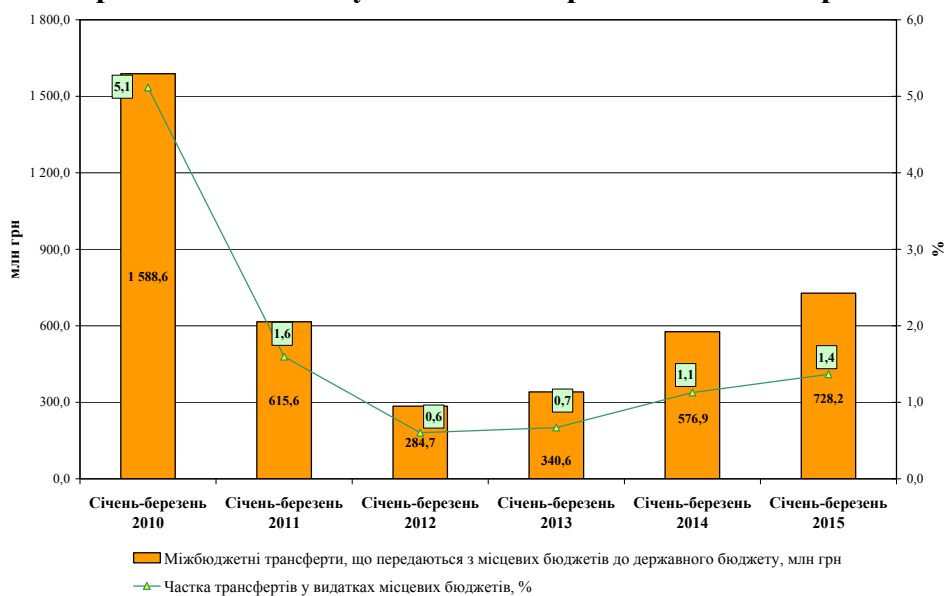
До Державного бюджету України з місцевих бюджетів надійшло 728,2 млн грн **міжбюджетних трансфертів**, що на 26,2 % більше за відповідний показник попереднього року.

Реверсна дотація становила 698,7 млн грн, або 19,2 % від запланованого показника на рік. Крім того, до складу міжбюджетних трансфертів, що надаються з місцевих бюджетів, входять субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів. Такі субвенції перераховано в обсязі 29,5 млн грн, що у 7,1 раза більше, ніж за I квартал 2014 року.

У цілому загальний обсяг трансфертів до державного бюджету щодо аналогічних показників 2014 року збільшився на 151,3 млн грн і склав 1,4 % усіх видатків місцевих бюджетів (див. діаграму 3.4.22).

Діаграма 3.4.22

Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2010–2015 років

**Видатки Державного бюджету за січень-березень 2013-2015 років
за програмною класифікацією**

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Державна судова адміністрація України	4 422,2	900,0	20,4	4 596,1	882,3	19,2	3 690,6	777,8	21,1
Здійснення правосуддя місцевими загальними судами	2 340,0	500,2	21,4	2 501,2	480,8	19,2	2 103,5	443,5	21,1
Генеральна прокуратура України	3 419,2	536,7	15,7	3 205,4	589,6	18,4	2 944,9	575,8	19,6
Здійснення прокурорсько-слідчої діяльності, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів прокуратури	3 213,2	536,7	16,7	3 205,4	589,6	18,4	2 944,9	575,8	19,6
Міністерство внутрішніх справ України	22 959,5	4 889,5	21,3	23 379,7	4 537,5	19,4	33 463,2	5 921,8	17,7
Забезпечення захисту прав і свобод громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та протидія незаконній міграції	12 582,5	2 643,8	21,0	11 883,0	2 374,4	20,0	14 358,7	2 716,4	18,9
Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу	2 215,0	497,1	22,4	2 295,4	463,0	20,2	4 076,0	887,6	21,8
Забезпечення виконання завдань та функцій Національної гвардії України	1 313,1	273,1	20,8	1 387,1	259,0	18,7	6 634,7	533,4	8,0
Забезпечення виконання завдань та функцій у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб	435,9	84,2	19,3	757,7	89,3	11,8	975,3	168,4	17,3
Забезпечення діяльності сил цивільного захисту	3 053,7	688,0	22,5	3 451,0	758,5	22,0	3 583,9	993,7	27,7
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	9 919,6	3 430,4	34,6	20 668,2	3 595,3	17,4	2 614,2	265,4	10,2
Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості	1 051,0	99,3	9,4	1 128,1	94,4	8,4	1 553,7	0,0	0,0
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, з метою реалізації проектів соціально-економічного розвитку	0,0	0,0	0,0	283,6	58,5	20,6	335,8	68,8	20,5
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (враховуючи загальнодержавні витрати)	2 679,7	237,2	8,9	1 638,6	210,2	12,8	1 542,3	211,9	13,7
Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву	248,6	11,1	4,5	262,5	4,7	1,8	561,1	0,0	0,0
Міністерство закордонних справ України	1 120,7	245,4	21,9	1 122,0	171,9	15,3	2 784,7	408,6	14,7
Внески України до бюджетів ООН, органів і спеціалізованих установ системи ООН, інших міжнародних організацій та конвенційних органів	112,5	31,7	28,2	84,3	0,0	0,0	619,5	74,4	12,0
Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ	860,3	194,6	22,6	903,1	153,5	17,0	2 031,2	310,4	15,3
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	874,8	163,6	18,7	880,9	116,3	13,2	912,9	193,9	21,2
Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії міжнародного каналу "EuroNews"	770,6	151,0	19,6	789,7	106,5	13,5	831,4	187,0	22,5

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Міністерство культури України	2 532,6	532,3	21,0	2 619,5	491,8	18,8	2 325,6	474,7	20,4
Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та методичне забезпечення діяльності навчальних закладів	550,8	131,4	23,9	626,5	124,3	19,8	613,4	124,2	20,3
Фінансова підтримка національних театрів	533,9	134,2	25,1	555,5	122,9	22,1	517,9	121,1	23,4
Фінансова підтримка національних художніх колективів, концертних організацій та їх дирекцій, національних і державних циркових організацій	379,3	82,4	21,7	394,5	85,0	21,6	323,5	74,6	23,1
Міністерство оборони України	15 327,1	2 696,2	17,6	17 248,3	2 867,9	16,6	41 555,8	7 517,0	18,1
Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ	11 848,0	2 263,8	19,1	12 042,7	2 377,0	19,7	31 106,6	6 004,5	19,3
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни	1 140,0	197,9	17,4	1 197,1	183,5	15,3	1 207,2	213,3	17,7
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка молоді	938,4	191,0	20,4	993,4	202,1	20,3	1 610,4	243,8	15,1
Розвиток озброєння та військової техніки Збройних Сил України	919,0	1,6	0,2	563,3	0,0	0,0	5 266,0	994,6	18,9
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України	12,0	0,0	0,0	516,0	0,1	0,0	1 140,5	0,7	0,1
Будівництво інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави	2,2	0,0	0,0	52,1	51,8	99,4	850,0	0,0	0,0
Міністерство освіти і науки України (враховуючи загальнодержавні витрати)	24 479,1	5 513,0	22,5	25 951,7	5 105,7	19,7	74 539,3	15 971,4	21,4
Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури, наукової преси та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень	469,8	122,0	26,0	519,0	97,9	18,9	568,0	108,2	19,1
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	3 688,3	853,3	23,1	4 078,4	827,3	20,3	4 907,5	973,3	19,8
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	16 546,4	3 807,9	23,0	17 614,6	3 588,3	20,4	17 882,7	3 857,4	21,6
Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	899,2	179,5	20,0	917,0	181,9	19,8	911,1	206,7	22,7
Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5 824,1	1 333,1	22,9
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43 483,2	9 337,4	21,5
Міністерство охорони здоров'я України (враховуючи загальнодержавні витрати)	10 080,5	1 542,0	15,3	11 647,0	1 520,0	13,1	57 848,7	12 061,7	20,9

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	2 189,2	490,2	22,4	2 364,9	452,7	19,1	2 398,9	477,9	19,9
Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я	1 091,7	227,2	20,8	1 217,3	308,8	25,4	744,7	128,4	17,2
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України	502,9	103,5	20,6	724,5	118,2	16,3	802,0	137,9	17,2
Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру, в тому числі 200000 тис. грн. на придбання цифрових мамографів та ультразвукових діагностичних приладів вітчизняного виробництва	2 118,7	16,2	0,8	2 291,3	1,7	0,1	4 098,9	1,0	0,0
Проведення лабораторних досліджень у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення і вжиття спеціальних заходів на локалізацію та ліквідацію спалахів та епідемій	1 327,1	151,3	11,4	1 005,3	222,0	22,1	1 164,2	204,7	17,6
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46 090,2	10 680,1	23,2
Міністерство екології та природних ресурсів України	8 293,7	1 366,5	16,5	8 714,8	547,6	6,3	4 381,0	643,0	14,7
Здійснення природоохоронних заходів	980,2	144,5	14,7	796,1	47,6	6,0	602,2	29,2	4,8
Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки СБРР	81,4	1,7	2,1	50,1	2,4	4,8	601,8	3,7	0,6
Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС	728,3	162,7	22,3	728,3	92,1	12,7	709,7	135,4	19,1
Міністерство соціальної політики України (враховуючи загальнодержавні витрати)	89 587,0	21 722,3	24,2	93 497,5	21 493,0	23,0	88 398,5	20 927,0	23,7
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	2 623,2	528,1	20,1	2 623,2	432,2	16,5	2 146,7	331,3	15,4
Надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 360,0	881,7	26,2
Дотація на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами	61 469,8	15 367,4	25,0	65 271,5	15 367,4	23,5	61 845,2	15 380,5	24,9
Покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України для виплати пенсій	21 763,8	5 440,9	25,0	22 088,4	5 440,9	24,6	15 104,9	4 000,9	26,5
Фонд соціального захисту інвалідів	887,5	122,6	13,8	1 086,0	38,2	3,5	1 136,1	120,8	10,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на	486,8	108,6	22,3	610,6	131,2	21,5	581,1	128,8	22,2
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (враховуючи загальнодержавні витрати)	7 679,4	238,3	3,1	8 796,5	2 843,6	32,3	5 129,4	156,0	3,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Компенсація різниці в тарифах на виробництво теплової енергії для населення на теплогенеруючих установках (крім теплоелектроцентралей, теплоелектростанцій і атомних електростанцій) з використанням будь-яких видів палива та енергії, крім природного газу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	500,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	5 125,6	0,0	0,0	6 700,0	2 669,0	39,8	2 900,0	0,0	0,0
Міністерство аграрної політики та продовольства України	8 460,0	1 638,4	19,4	8 032,8	1 094,3	13,6	2 277,0	304,7	13,4
Організація та регулювання діяльності установ ветеринарної медицини та фітосанітарної служби	1 853,4	395,0	21,3	1 847,1	340,4	18,4	605,0	94,8	15,7
Міністерство інфраструктури України (враховуючи загальнодержавні витрати)	18 541,8	3 301,0	17,8	21 111,5	3 236,4	15,3	28 560,6	4 752,4	16,6
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, що використовуються для реалізації завдань та здійснення заходів, передбачених Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу	828,5	0,0	0,0	1 290,1	0,0	0,0	3 454,4	0,0	0,0
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування	5 143,2	1 166,3	22,7	6 215,3	348,1	5,6	4 322,8	682,5	15,8
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	8 408,3	1 344,4	16,0	9 678,5	2 162,0	22,3	19 114,2	3 977,1	20,8
Розвиток дорожнього господарства областей української частини Карпатського євро регіону (зокрема доріг Мукачеве – Львів, Татарів – Кам'янець-Подільський, Стрий–Мамалига)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	700,0	0,0	0,0
Міністерство молоді та спорту України (враховуючи загальнодержавні витрати)	1 000,5	126,3	12,6	1 119,7	104,8	9,4	1 153,0	125,0	10,8

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту	564,4	95,3	16,9	680,3	76,8	11,3	702,8	77,5	11,0
Міністерство фінансів України (враховуючи загальнодержавні витрати)	153 017,6	32 601,8	21,3	184 211,9	37 099,8	20,1	179 930,4	31 165,6	17,3
Базова дотація	55 695,4	13 235,9	23,8	63 137,3	14 551,5	23,0	5 358,0	1 315,5	24,6
Державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів України	587,3	0,0	0,0	2 461,5	0,0	0,0	1 113,0	0,0	0,0
Стабілізаційна дотація	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2 000,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	7 388,3	2 227,6	30,2	7 388,3	2 425,5	32,8	24 414,2	2 335,4	9,6
Видатки на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави, а також на відновлення об'єктів Донецької та Луганської областей, що розподіляються Кабінетом Міністрів України	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 500,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	829,4	68,4	8,2	829,4	70,6	8,5	806,4	45,2	5,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	2 039,6	399,9	19,6	2 039,6	309,8	15,2	1 917,8	243,7	12,7
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	40 145,1	9 416,7	23,5	48 981,2	10 992,0	22,4	42 317,7	9 851,0	23,3
Обслуговування державного боргу	34 966,5	6 715,5	19,2	44 856,2	8 302,8	18,5	92 672,5	17 098,6	18,5
Державний фонд регіонального розвитку	987,5	0,0	0,0	2 429,0	0,0	0,0	3 000,0	0,0	0,0
Реалізація програм допомоги Європейського Союзу	851,0	0,0	0,0	1 079,5	0,0	0,0	1 623,6	0,0	0,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2013			Січень-березень 2014			Січень-березень 2015		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровська на завершення будівництва метрополітену у м.Дніпропетровську	99,0	0,0	0,0	664,8	0,0	0,0	672,0	0,0	0,0
Міністерство юстиції України	5 089,3	1 103,9	21,7	5 939,3	989,9	16,7	6 481,4	1 048,9	16,2
Платежі на виконання рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України	88,4	8,1	9,1	170,3	2,8	1,6	740,8	8,2	1,1
Виконання покарань установами і органами пенітенціарної служби	2 746,3	613,6	22,3	2 854,6	556,9	19,5	2 787,8	583,7	20,9
Державне космічне агентство України	1 237,2	115,6	9,3	2 387,0	254,5	10,7	2 817,9	514,4	18,3
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії для реалізації проєктів "Циклон-4" та "Створення Національної супутникової системи зв'язку"	684,7	33,2	4,8	2 081,8	216,5	10,4	2 357,4	454,8	19,3
Національна академія наук України	3 259,2	687,2	21,1	3 337,7	712,2	21,3	2 877,4	621,4	21,6
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності наукових бібліотек	3 094,7	648,7	21,0	3 162,1	677,7	21,4	2 729,1	588,8	21,6
Національна академія медичних наук України	2 529,5	348,0	13,8	1 579,0	261,1	16,5	1 403,1	301,9	21,5
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій, спеціалізована консультативно-поліклінічна допомога, що надається науково-дослідними установами Національної академії медичних наук України	1 184,0	207,1	17,5	1 175,7	194,6	16,6	1 078,5	208,4	19,3
Інші головні розпорядники бюджетних коштів	19 525,5	3 921,6	20,1	22 431,2	4 092,0	18,2	22 136,1	3 831,0	17,3
Усього	416 035,7	87 857,1	21,1	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1

**Стан перерахування субвенцій із державного бюджету місцевим бюджетам
за січень - березень 2015 року**

(тис. грн.)

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	42 317 746,9	9 850 988,2	0,0	0,0	42 317 746,9	9 850 988,2
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	24 414 219,3	2 335 372,0	0,0	0,0	24 414 219,3	2 335 372,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	1 917 833,2	243 679,0	0,0	0,0	1 917 833,2	243 679,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	806 377,3	45 179,7	0,0	0,0	806 377,3	45 179,7
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води	8 480,1	2 120,1	0,0	0,0	8 480,1	2 120,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування частини відсоткових ставок по залучених кредитах на оновлення парку автобусів та тролейбусів приймаючих міст по підготовці до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу	23 950,0	0,0	0,0	0,0	23 950,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги I	137 992,3	0,0	0,0	0,0	137 992,3	0,0
Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам	5 824 080,1	1 333 067,4	0,0	0,0	5 824 080,1	1 333 067,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгалаційної анестезії	18 972,6	1 896,9	0,0	0,0	18 972,6	1 896,9
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	43 483 185,3	9 337 395,7	0,0	0,0	43 483 185,3	9 337 395,7
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	46 090 228,4	10 680 110,1	0,0	0,0	46 090 228,4	10 680 110,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей"	0,0	0,0	129 738,8	0,0	129 738,8	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	112 052,0	0,0	0,0	0,0	112 052,0	0,0
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Львівської області на завершення реконструкції Львівського обласного перинатального центру	45 000,0	0,0	0,0	0,0	45 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною"	581 094,4	128 790,0	0,0	0,0	581 094,4	128 790,0

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відновлення (будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію) інфраструктури у Донецькій та Луганській областях	300 000,0	0,0	0,0	0,0	300 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання нових трамвайних вагонів вітчизняного виробництва для комунального електротранспорту	100 000,0	0,0	0,0	0,0	100 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також для інвалідів I - II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов	300 000,0	0,0	0,0	0,0	300 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Одеської області на будівництво лікувального корпусу Одеської обласної дитячої клінічної лікарні І 2	19 000,0	0,0	0,0	0,0	19 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	0,0	0,0	2 900 000,0	0,0	2 900 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	1 180 300,0	0,0	0,0	0,0	1 180 300,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровська на завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську	0,0	0,0	672 000,0	0,0	672 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, які до 2015 року отримували підтримку з Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності	100 000,0	0,0	0,0	0,0	100 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровськ на співфінансування проекту "Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровськ"	29 000,0	0,0	0,0	0,0	29 000,0	0,0
Усього субвенцій	167 809 511,9	33 958 599,2	3 701 738,8	0,0	171 511 250,7	33 958 599,2